

Periodice

SI
7406

II.

GRAIUL

DÂMBOVITEI

I. CREANGA

16-18

periodice
SI
4406
.

GRAIUL DÂMBOVITEI

I. CREANGA

GRAIUL DÂMBOVITEI

REVISTA CORPULUI DIDACTIC PRIMAR DIN JUDEȚUL DÂMBOVITA
— SUB AUSPICILE ASOCIAȚIEI JUDEȚENE —
A P A R E L U N A R

S U M A R:

½ Teoreticieni și ½ practicieni

I t a l i a

Intrebările copiilor

Câteva din multele rale

G â n d u r i

Colind la fereastra edicturii românești

R e c e n z i i

Buletinul Asociației

Buletinul Cercului de Studii

Buletinul Revizoratului

Iosif Gabrea

I. G. Mares

Florian Stănescu

N. Voica

N. Paraschiu

I. G. Vasiliu

Fl. Stănescu

* * *

* * *

* * *

COMITĂTUL ASOCIAĂIEI:

CONSILIUL:

Simion Popescu	<i>Președinte</i>	Gh. Toader	<i>Membru</i>
Buică Ionescu	<i>Vice-Președ. și Casier</i>	Ion Teodorescu	"
Gh. Bucurică	<i>Membru</i>	Ion Spălățeanu	"
Alex. Dragomirescu	"	Ion Bucur	"
Ilie Nițescu	"		

COMITETUL DE REDACĂIE:

Alexandru Luca

Simon Popescu

G. Bucurică

Gh. M. Ionescu

Buică Ionescu

Ion Negoescu-Titu

Ghița Răducanu

Iosif Dumitrescu

I. Bițan

Victor Ghiculescu

Aurel Ionescu

Mih. Ciurezu

G. Danciu

Tr. Barbescu

Gh. Bujilă

Redactor D. I. Platon-Văcărești

Cercetați în corpul revistei, Buletinul Asociației.
D-nii directori vor păstra la dosar circularile din buletinul
revizoratului.

Correspondența privitoare la Redacție și Administrație, cât
și cărțile de orice natură pentru recenzii, se
vor trimete pe adresa:

D-ului **D-tru I. Platon**, Com. Văcărești Jud. D-vița

TEORETICIENI ȘI PRACTICIENI

de IOSIF I. GĂBRĂȘ
profesor Universitatea București

Intr'un studiu, publicat acum câțiva ani¹⁾, făceam constatarea că *structura sistemului școlar românesc este în grav desacord cu structura socială și națională a Statului Român și cu posibilitățile acestuia de dezvoltare*. Afirmam, totodată, că *a continua acest sistem ar însemna să pregătim în mod metodic desechilibrul vieții sociale și naționale a Statului*, cu toate că școalele pretind a urmări contrariul. Firește, constatarea și afirmarea de mai sus erau însoțite de speranța unei puneri de acord a sistemului școlar cu structura socială și națională a Statului.

Intru cât această punere de acord întârzie și gravitatea consecințelor ei sporește, e util să reexaminăm chestiunea; deocamdată, sub un singur aspect al ei: *al raportului între populația din școalele teoretice și cea din cele practice*.

În actualul sistem școlar, socotim ca școale teoretice gimnaziile și liceele, școale normale, seminariile teologice și liceele militare; iar ca școale practice, școalele de meserii, profesionale²⁾, comerciale și de agricultură.

Tinerii, car se pregătesc în școalele secundare teoretice, ca și cei cari își continuă pregătirea în învățământul superior, urmăresc, în majoritate, funcțiuni la Stat. Rareori un tânăr pregătit de aceste școale speră să-și poată face loc în viață fără gândul la sprijinul Statului.

Cei pregătiți în școalele practice, dimpotrivă, urmăresc și pot să-și facă loc în viață pe proprie socoteală; în industrie, comerț sau practicând diferite meserii, agricultura, deci fără să-și pună nădejdea direct în sprijinul Statului.

Pentru o politică școlară realistă, nu este indiferent în spre care școale secundare se îndreaptă majoritatea tineretului. O elementară datorie de prevedere trebuie să vegheze prin urmare ca acest

tineret să fie orientat și pregătit, în ceea ce privește școalele teoretice și practice, potrivit cu nevoile și posibilitățile actuale și viitoare ale Statului.

În state, cu o altă prevedere în politica școlară, așa s'a procedat. S'a îndrumat tineretul mai mult spre școalele practice și mai puțin spre cele teoretice. După *Annuaire de l'instruction*, Geneve, 1933, în câteva din aceste state, raportul între populația din școalele practice și teoretice este următorul:

Belgia: În șc. practice: 198.247 elevi (adică 77,7%); în șc. teoretice: 57.040 elevi (23,3%).

Bulgaria: În șc. practice: 173.993 elevi (adică 81,3%); în șc. teoretice: 40.270 elevi (18,7%).

Cehoslovacia: În șc. practice: 268.841 elevi (adică 74,1%); în șc. teoretice: 94.326 elevi (25,9%).

Olanda: În șc. practice: 162.981 elevi (adică 74,1%) - în șc. teoretice: 57.094 elevi (25,9%).

Prusia: În șc. practice: 1.269.809 elevi (adică 72,8%); în șc. teoretice: 480.188 elevi (27,7%).

Ungaria: În șc. practice: 326.747 elevi (adică 81,9%); în șc. teoretice 72.517 elevi (18,1%).

Prin urmare, în aceste state, numărul tinerilor pregătiți în școalele practice variază între 72,8% și 81,9%; iar al celor din școalele teoretice, între 18,1% și 17,7%. Aproximativ, cam $\frac{3}{4}$ din tineret în școalele practice și $\frac{1}{4}$ în cele teoretice.

Îndrumarea tineretului în număr de trei ori mai mare spre școalele practice, de cât spre cele teoretice, o socotim ca o foarte prevăzătoare măsură de politică școlară, dat fiind faptul că, pe de o parte, toate statele au o situație financiară șubredă; ceea ce nu le mai îngăduie să-și sporească obligațiile, față de un tineret pregătit pentru funcționarii; iar pe de alta, pare evident mai sănătoasă organizarea socială, în care practicienii sunt mai numeroși de cât teoreticienii.

În România, orientarea tineretului spre școa-

1) Școala Românească, Structura și Politica ei. Ed. Institutul Pedagogic Român. București, 1933, pag. 100. Lei 80. Depozit Librăria Cartea Românească, București.

2) Devenite, după 1936, gimnazii și licee industriale.

Lice secundare teoretice și practice cu începere din 1921—1922 și până în 1936, adică în timp de 15

ani, a fost următoarea (în afară de școlile de ucenici):

Elevii înscriși în învățământul secundar pe categorii de școli: teoretice și practice.

ANII	ȘCOALE TEORETICE					ȘCOALE PRACTICE				
	Gimnazii și licee	Școli normale	Seminarul	Lice militare	TOTAL	Școli profesionale	Școli comerciale	Școli de meserii	Școli de agricultură	TOTAL
1921—2	100541	16912	4741	1384	123578	5798	6756	7019	1676	21248
2—3	111064	19682	4741	1373	156860	6428	8623	7127	1941	24119
3—4	122998	21715	4741	1658	151102	8067	15348	8736	2051	30201
4—5	130523	23344	4862	1860	160589	9416	14617	10518	2828	37379
5—6	131951	24052	4658	2104	162765	11379	18264	13331	2730	45704
6—7	162030	25784	4813	2175	194802	13423	23876	14999	2625	54923
7—8	160139	27298	4969	2053	194459	13992	26837	15941	3384	60154
8—9	16975	26524	4784	2003	170286	14347	27260	15944	3830	61374
9—10	117887	24199	4413	2046	148545	14847	29630	18365	3286	66028
1930—1	110470	20293	4096	2011	136870	13497	28538	16907	2997	61939
1—2	111340	16421	2994	1045	132700	12501	23256	13570	2738	52065
2—3	115613	14423	2483	2120	134639	12127	17974	12259	4081	46441
3—4	117551	12187	2365	1935	134038	12397	16582	13250	3811	46040
4—5	119227	12736	2535	2104	136599	13440	15879	13721	3624	46664
5—6	128184	12034	2588	2167	144973	12911	16365	14565	3743	47614
TOTAL	1876493	297604	59780	28938	2262765	174493	285934	196252	45345	701924

Din statistica de mai sus, rezultă că, în timp de 15 ani, elevii din școlile secundare s'au orientat astfel:

2.262.765 înscriși la școlile teoretice
701.924 " " practice

Total 2.964.689

Reprezentarea grafică a acestei situații este cea de la pag. 5.

Procentual, cei 2.262.765 elevi înscriși în școlile teoretice reprezintă 76,4% din populația școlilor secundare; iar cei 701.924 elevi înscriși în școlile practice, reprezintă 23,6% din aceeași populație.

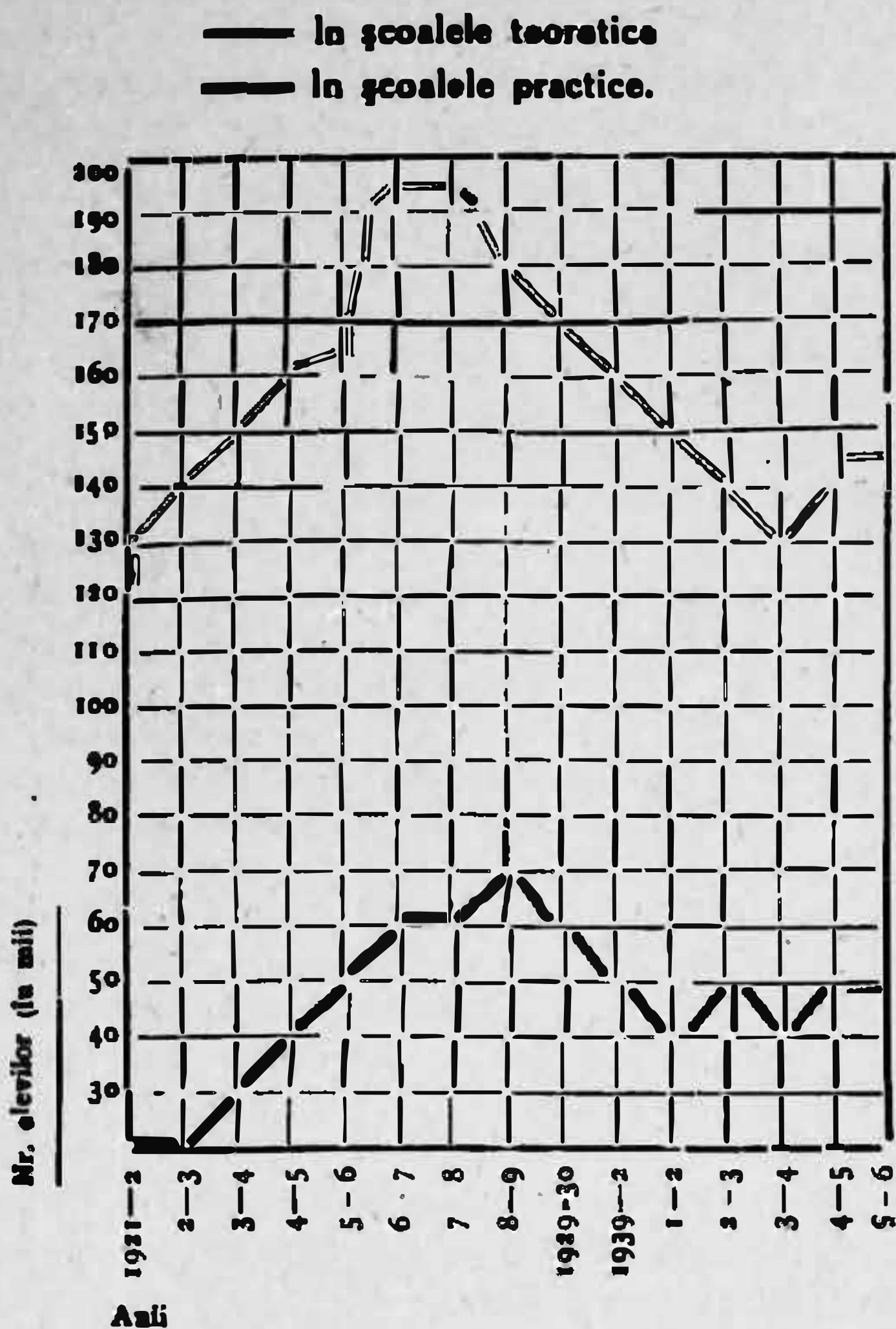
Prin urmare, în 15 ani, tineretul din școala românească s'a orientat aproximativ $\frac{3}{4}$ spre școlile teoretice și $\frac{1}{4}$ spre cele practice. Astfel spus, ea politica școlară de până acum, am pregătit $\frac{3}{4}$ din tineri pentru a deveni teoreticieni și numai $\frac{1}{4}$ pentru practicieni; adică exact contrariul de ceea ce s'a făcut în statele citate mai sus.

În raport cu cei 28.556.164 copii înscriși în școala primară, în aceiași 15 ani, cei 2.964.689 copii înscriși în școlile secundare înseamnă 10,1% din populația învățământului primar; cei 2.262.765 copii înscriși în școlile teoretice înseamnă 7,7% din populația învățământului primar, iar cei 701.924 copii înscriși în școlile practice înseamnă 2,4% din aceeași populație.

Situația, exprimată sintetic, prin $\frac{3}{4}$ din copiii de școală secundară pregătiți pentru a deveni teoreticieni și numai $\frac{1}{4}$ spre a deveni practicieni, socotim că este cheia de boltă a politicii școlare actuale.

În special, extrem de slabă participare a copiilor din mediul rural la școlile secundare practice este de-a-dreptul îngrijorătoare: 0,2% la școlile profesionale, 0,5% la școlile comerciale, 0,6% la școlile de meserii și 0,2% la școlile de agricultură, (adică 2 copii din 1000), în țara cu 80% populație rurală, trăind direct din agricultură!

Populația școlilor secundare pe anii 1921—1936

Se mai poate continua cu această situație în politica școlară, fără a primejdi în mod sigur și iremediabil speranțele cele mai legitime, legate de tineretul Țării?

Iată o întrebare cardinală în politica școlii românești.

Pentru cine cunoaște cătuși de puțin dramatica situație a tineretului actual, care nu-și poate găsi în societate utilizarea pentru care s'a pregătit, răspunsul se impune cu siguranță matematică: *politica școlară trebuie schimbată neîntârziat.*

Raportul de $\frac{1}{2}$ din tineret în școlile teoretice și $\frac{1}{2}$ în cele practice, trebuie răsturnat spre a avea $\frac{1}{4}$ în școlile practice și $\frac{3}{4}$ în cele teoretice; adică, așa cum am arătat că se prezintă el în alte țări, cu mai multă prevedere în politica școlară. În ce privește Țara noastră, sunt motive speciale care să determine această schimbare în

orientarea tineretului spre școlile teoretice și practice.

Statul Român, sporit cu provinciile, care s'au realipit vechiului Regat, și-a completat „cadrele” funcționarești de care a avut nevoie în anii următori păcii, cu elemente tinere. Ca atare înseamnă că încă 15—20 ani, Statul nu va mai avea nevoie de funcționari în măsura de până acum.

Aceasta, în cazul când s'ar menține numărul actual al funcționarilor Statului. Știm însă că s'a vorbit serios de o „simplificare” a aparatului de Stat; că s'a instituit chiar o comisie cu menirea de a studia simplificarea. E drept că această simplificare nu s'a realizat și nici nu a în interesul social să se realizeze: cei pregătiți pentru funcțiunile, pe care le ocupă, nu pot fi „deblocăți”, fiindcă ar rămâne fără rost în viața socială și ar constitui o nouă îngrijorare. Dar, dacă simplificarea nu s'a făcut, e tot așa de adevărat că nici amplificarea aparatului de Stat nu va mai continua. „Debloarea cadrelor”, efectuată în armată, este, în acest sens, un avertisment pentru toți funcționarii Statului.

Iată deci restrânsă pentru mulți ani posibilitatea de utilizare socială a tineretului pregătit în școlile teoretice.

Este deci la locul ei întrebarea: dacă atâția tineri pregătiți *până acum* în școlile teoretice nu-și pot găsi locuri în direcția pentru care s'au pregătit, ce vor face cei 128.184 copii aflați în prezent numai în gimnazii și licee?

Dacă este sigur că vor fi înșelați în așteptările lor, cine răspunde de această înșelare? Ce se va petrece în sufletul lor față de societatea, care i-a înșelat, în orientarea dată? Nu îngrijorează pe nimeni aceste întrebări? Nici frământările tinerilor, cari își caută, fără să găsească, o asimilare funcțională în societatea, care s'a bucurat cândva de venirea lor pe lume?

Soluția așa zisei „deblocări”, pentru a face loc tinerilor, departe de a rezolva problema, mai degrabă o complică, prin alte rânduri de nemulțumiți, scoși înainte de vreme din funcțiunile pe care le dețineau.

Datele situației arată cu putere de evidență că trebuie o schimbare radicală în politica școlară.

Aceasta să urmezească a da tuturor tinerilor pregătirea, cu care să-și poată găsi utilizare în viața socială. Dacă o asemenea posibilitate este restrânsă pentru mulți ani în direcția școlilor

teoretice, rămâne deschisă calea pregătirii tineretului în școlile practice.

Să împânzim țara cu școli de meserii, după necesitățile fiecărei regiuni și localități, cu școli comerciale și mai ales cu școlile de agricultură. Socotim o eroare fundamentală în politica școlii românești, nesocotirea acestor din urmă școli, în Țara noastră cu 80% populație agricolă. S'ar fi convenit ca reforma agrară să fi fost precedată de o maximă dezvoltare a școlilor agricole. Cei, cari au primit pământul, ar fi știut să-l folosească altfel de cum l-au folosit! Dar nu s'a făcut așa! S'a lăsat tuturor copiilor cale liberă spre școlile teoretice. Și ei s'au îndreptat spre ele, din neștiință și pentru că au fost și trebuie să fie școli de elită; deci cu prestigiu atrăgător. Așa se explică faptul că în anii, în care ar fi fost de așteptat o înviore a economiei naționale ca o urmare a împrăștiării, întâlnim în politica școlară numărul cel mai mare de copii în gimnazii și licee: 162.030 — (în 1926—27), — iar în școlile de agricultură numărul cel mai mic: 2625!

Abia în ceasul din urmă pare că s'a înțeles eroarea de a nu se fi dat la timp atenția cuvenită agriculturii. Programul de realizări imediate al guvernului (Nov. 1937) anunță că economia rurală va fi țelul principal al preocupărilor lui. În acest scop, se va pune imediat în aplicare „tehnizarea și industrializarea agriculturii”. Nu este însă nicio îndoială că succesul acestor reforme va depinde mai mult de factorul om, decât de mașinile agricole. Mașinile pot fi aduse de aiurea oamenii, însă, nu! Reforma trebuie făcută deci cu oamenii, pe care-i avem. Dar aceștia sunt, în mare majoritate, fără nicio pregătire și conduși de tradiții și obiceiuri, de cele mai multe ori, contrare unei bune culturi a pământului¹⁾. Iată deci cele mai bune intențiuni pentru economia rurală condiționate de factorul om, pe care nu-l avem! Și nu-l putem avea, cu politica școlară, care în timp de 15 ani după împrăștiere, n'a reușit să îndrumeze spre școlile de agricultură decât 2 copii din 1000!

Cum s'ar putea orienta tineretul mai mult spre școlile practice, decât spre cele teoretice?

1. În primul rând, lămurind opinia publică asupra posibilităților oferite în viitor de pregătirea copiilor în școlile practice, față de cele teoretice.

2. În același timp, organizarea unei selecții cât mai severe la intrarea în școlile teoretice, — gimnazii și licee, — spre a admite numai pe cei cari au în adevăr însușirile corespunzătoare pentru aceste școli de elită. În prezent, câți candidați se prezintă, aproape tot atâția sunt admiși, chiar dacă nu posedă însușirile necesare. Exemplu, în toamna anului 1935, s'au prezentat la examenul de admitere în cl. I la liceele de băieți circa 10.847 candidați și au fost admiși 9296, deci aproape toți, din care foarte mulți cu media 5, deci foarte slabi. Aceasta dovedește că opinia publică a început să înțeleagă perspectivele din ce în ce mai reduse ale pregătirii în școlile teoretice.

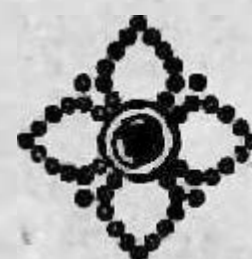
3. Modificarea art. 15 din legea învățământului secundar, care prevede că în gimnazii și licee se pot înscrie copiii, cari au terminat 4 clase primare; prin urmare sunt admiși chiar și fără concurs, în cazul când nr. candidaților este mai mic decât nr. locurilor. Modificarea ar fi de făcut în sensul ca să fie admis în gimnazii și licee nu oricine a absolvit 4 clase primare, ci numai cine are însușiri sufletești pentru a urma în aceste școli.

4. O politică școlară delă centru, de reducere treptată a școlilor teoretice și de înmulțire neîntârziată a școlilor practice.

*

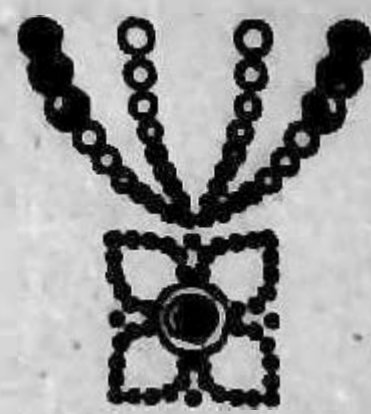
Fără această schimbare de orientare în politica școlii românești, cele mai bune intențiuni și străduințe rămân fără efect, iar rezolvirea problemei asimilării funcționale a tineretului în societatea, care-l are, se tot amână în paguba celor mai vitale interese ale neamului.

1. A. Corteașu: Industrializarea agriculturii? Universul, Nov. 1937.

I T A L I A

de ION GH. MAREȘ

Veneția. Pornim din nou la drum. Suim pe ultima terasă a Alpilor și apoi rapidul o ia la stânga, intrând în câmpia care rotunjește la Nord „Adriatica”, și grăbind spre Veneția pentru a aduce o satisfacție nerăbdărilor noastre de a intra în orașul atât de mult dorit și atât de mult căutat!

Primul fluviu întâlnit în calea noastră este Isonzo în albia căruia s'au dat în 1915/1916 cele mai sângeroase lupte între italieni și austriaci.

Fluviile din această parte a Italiei pe cât sânt de scurte, pe atât de abondente în apă, mai toate descinzând din mari lacuri alpine. Apa lor nu curge la voia întâmplării, albiile or fiind canalizate și apoi ramificate pentru ca câmpia să fie udată în toate laturile ei. În această cauză inundațiile sânt aproape excluse, iar agricultorii au din abundență apă pentru toate plantațiile și culturile lor. S'investit în acest sistem de irigație multă muncă și mult capital. Se cultivă pe aici foarte mult porumbul în parcele mici cu mijace tehnice moderne. Se mai cultivă plante de nutreț și sfecla. Pomii și vița de vie într'o măsură mai mică. Totul se desfășoară dupe un plan de cultură întocmit cu mare grijă, înrebuințându-se îngrășămintele animale în toate culturile.

Indrumul nostru, câmpia pe care o prindem până departe ne aduce câte ceva nou, dar gândul a depășit iuteala cu care locomotivadevorează calea ferată și ne socotim

în: *Veneția*; unii își deschid călăuzele, alții hărțile, iar eu îmi scurmonesc toate amintirile pe care le am din școală și din literatura referitoare la acest oraș cu un trecut atât de frământat.

Toți visează, așteptând cu nerăbdare de liciul primelor senzații pe care ni le va da apropierea de *Veneția*!

Este necesar să arăt că Italia cu atâtea orașe frumoase și interesante, n'are două orașe la fel! Fiecare este cu specificul său; iar Veneția construită pe 118 lagune se deosebește fundamental de toate celelalte.

Fiecare categorie de călători au găsit ceva care să-l intereseze:

Oamenii de știință au de cercetat trecutul îndepărtat cu puterea Dogilor, când Veneția conta printre puterile maritime; artiștii: pictura, sculptura și arhitectura atâtor mărețe palate de marmoră și piatră care de sute de ani se oglindesc în apele canalelor precum și muzeele cu piese de mare valoare artistică; romanțioșii și tineretul au la dispoziție apa canalelor cu gondolele și boarea caldă a Sirocului, etc., etc.

Bardul dela Mircești, marele nostru poet Vasile Alexandri, care ne-a lăsat atâtea pasteluri admirabile, în desele lui vizite aci, nu se putea ca ființa lui de o rară sensibilitate, să nu se resimtă de toată frumusețea romanțioasă a orașului acesta care pare că plutește pe apele mării:

I

«Cu Ninia în gondolă
«Când mă plimb în cetate,
«Trecătorul din Piațetă
«Ne privește oftând de dor.
«Atunci cerul se senină,
«Lucind vesel amândoi,
«Și Adriatica s'alină,
«Se alină pentru noi.

II

«In lagună de ne place
«A pluti pe-a mării val,
«Pentru noi, Siroca tace
«Pe-a lui Lido verde mal
«Și sub lungă sa lopată
«Gondola saltă lin
«Cu Ninia legănată,
«Legănată pe-al meu sân.

III

«Mână vesel, lopătare
«De la Lido la San-Marc,
«In dealung canalul mare
«Ce se'ndoaie ca un arc,
Mergi cât draga mea Ninia
«Stând la pieptul înfocat,
«Mi-o da dulcea sa gurită,
«Mi-o da dulce sărutat»

IV

«Cât va fi în ceruri lună
«Cât va fi senin pe cer,
«La Giudica spre lagună
«Sbori, voinice gondolier.
«Du-ne Toni, 'n liniștire,
«Pân'ce, stând gondola ta,
«Viața noastră de iubire
«Cu iubire va 'ncea!»

Sântem scuturați din reveria noastră de apariția mării la orizont, și apoi într'un timp relativ scurt, rapidul a început a sbura pe un dig foarte îngust: având *la dreapta, mare, la stânga, mare!* Vaporăse și luntri de toate mărimile risipite pe fața albastră a mării, până departe!

Intrăm în gara orașului lagunelor, refăcută și modernizată, unde nu se simte, nu se vede nimic din ceia ce dă veclnătatea mării. Pentru cel ce vin noaptea sau s'ar deștepta dintr'uu somn lung în gară, și ar eși în fața gării, surpriza lor ar fi mare, fiindcă s'ar găsi deodată pe plața „*Marelui Canal*” cu un furnicar de tot felul de vase pentru plimbare.

Avem un popas de 3 ore până la plecare. Fiecare e liber să-și cheltuiască timpul după gust! Eșiți cu toții în fața gării, cel mai mulți s'au imbarcat pe un *vaporett*, și-am plecat pe canal cu destinația de a vedea câteva puncte interesante din Veneția și apoi a eși la larg.

La debarcaderul acesta foarte multă lume; în câteva momente se și încărcău vaporăsele cu lume venită din toate părțile globului și de toate culorile.

Veneția este vizitată în toate timpurile a-

nului, dar acum populația flotantă este foarte mult mărită de vizitatorii carii merg și vin dela Paris. Toți doresc să vadă în afară de expoziția internațională din Paris și Veneția cu frumusețile și curiozitățile ei.

Ce program puteam să-mi fac?! Să merg pe canale cu vaporettul era prea puțin; nu m'am suit în nici un vehicul deși au tras de mine unii camarazi. Să vizitez vre-un muzeu nu era timp și nici cră pentru vizită. Sânt ca în situația cuiva acum care foiletează un album interesant.

Cred că este necesar să spun dela început că romantismul atât de mult căutat altă dată, este înlocuit cu o grabă pe care o manifestă toate valurile de vizitatori. N'au timp nici să facă poezii și nici să asculte pe cele făcute și cântate de alții.

Veneția este o piesă veche care are meritul că și-a păstrat toate comorile artistice, arhitectonice și marine, că în linii generale se află în aceeași situație ca în epoca de grandoare a secolului al XV-ilea și că fiecare călător poate lua contract acum cu o lume de acum 4—5 sute de ani!

Atât în piața gării, cât și pe piațetele de vis-a-vis, precum și pe canale mare animație. Vaporettele, gondolele, gondoletele, băncile cu motor circulă cu iuteală în toate direcțiile, trec unele pe lângă altele fără nici un fel de accident; la pontoane se încăcă și se descarcă cu ușurință.

Iluminatul este un adevărat venețian; apa canalelor se mișcă în valuri colorate de lampioane în felurite abajoare, orchetrelle depe verandele berăriilor și restauratelor dau un aspect sărbătoresc canalelor. Foate scaunele și mesele restaurantelor sântoapate.

Trec în partea opusă a canalului pe o punte tăiată în piatră și cu mijloci frânt mult în sus pentru a lăsa liberă trecerea vaselor cari circulă pe canal.

Am luat-o pe o stradă spre nord cu

scopul de a da de partea oraşului care se sprijine numai pe uscat, dar cu tot umbletul meu n'am reuşit să-mi ating ţelul. Peste tot şi în toate direcţiile canale şi iarăşi canale pe care circulă vehicule de apă de tot felul. Negustorii ambulanti îşi plimbă marfa în iuntre mărunte cu lăpeţi. Este sezonul pepenilor verzi, — la toate colţurile străzilor pepenii tăiaţi în felii sânt expuşi pentru vânzare, — fructe mai puţine. Multe berării, bodegi şi magazine cu bijuterii şi articole de cadouri pentru toată lumea ce trece prin *Veneţia* care acasă, la sosire trebuie să facă proba că a fost prin oraşul gondoletelor.

Fiecare plaţetă cu un nou aspect de iluminat electric, predominând culoarea albastră şi roşie.

Am văzut într'una din pieţe taxicouri foarte elegante, electrice, cari mergeau cu curent luat dela o reţea aeriană. Circulă fără a face cel mai mic şgomnt şi va fi tramvaiul viitorului apropiat.

Tot Italienii trebuia să pue în practică şi acest admirabil mijloc de locomoţie în mijlocul oraşelor, lipsit cu totul de scrâgniţurile pe care le produc roţile de fier al tramvaelor pe şinele lor.

M'am depărtat binişor de punctul de reper; ora târzie şi păenjenişul stradelor mi-au turburat orientarea. La înapoere am înnemérit pe unele strade şi stradele mai puţin luminate. Pe pereţii clădirilor cu mai multe etaje abia se mai vedea ici, colo câte o fereastră luminate! Întru cât era zi de sărbătoare, am ţinut să merg şi la o biserică catolică spre a asista la serviciul religios; n'am avut noroc, am sosit târziu, drept credincioşii eşeau din biserică, iar personalul stingea lămpile şi lumânările.

Am eşit din nou la canalul cel mare însă cu mult mai jos. După 2 ore de umblet, iau loc la o masă de restaurat din

piaţa gării spre a da oarecari satisfacţi stomacului şi a privi mişcarea de pe canal şi de pe piaţă, care este destul de animată deşi e ora aproape 11 seara (sau ora Bucureştilor 12 noaptea).

Deşi sântem în August, condiţiunile de temperatură admosferice sânt admirabile, cu toate că *Veneţia* se află pe aceeaş paralelă cu Bucureştiul, unde acum asfaltul se topeşte, iar serile sânt înăbuşitoare. Desigur că marea care se strecoară pe toate arterile de circulaţie, birueşte căldura sufocantă a lui August, curăţă admosfera de miasme.

Mă îndrept spre tren, unde mă întâlnesc cu prietenii P. şi M. cari îmi spun că au făcut o plimbare pe canale şi pe mare ca în başme şi că au văzut şi pe Regina din Zanzibar cu toată curtea ei.

Este desigur, o doză oarecare de exagerare, dar eu nu le-am stricat cântecul, ci dimpotrivă le-am exprimat regretul că nu i-am însoţit.

Se apropie ora de plecare, ne facem provizii cu apă de băut şi ne cuibărim fiecare cum putem mai bine, fiindcă nu putem face altceva mai bun. Păcat că facem drumul *Veneţia—Roma* noaptea. Nici nu putem vedea oraşele: Padua, Ferrara, Bologna şi Firenz (Florenţa). De asemenea nici vărsarea fluviului Padul în Adriatica. În noaptea aceasta vom trece peste creasta: „*Apeninilor Etrusci*” cu înălţimi cari trec de 2000 m. Sânt fatalităţi înaintea cărora trebuie să ne închinăm.

Dela Zagreb şi până aici n'am avut un moment de odihnă!

Mi se cuvine puţin somn deoarece, mâine la Roma nu vom sta de geaba dimpotrivă ni se anunţă un program foarte încărcat.

(va urma)

INTREBĂRILE COPIILOR

de FLORIAN STĂNICĂ

(URMARE)

Se mai complac într'o atitudine de autoritarism neînțeles, fără nici o punte de înțelegere, dela suflet la suflet, între educator și elev, din contră, convenționalism trecător, răceală și indiferență. Și sunt foarte convinși că așa e bine, pe copil să-l țină la *distanță*, spre a-și menține autoritatea și prestigiul neștirbite. În clasele unde domnește această atmosferă austeră, este și firesc să nu înflorească pe buzele copiilor demonul întrebării. Aci numai magistrul are dreptul, el este chemat să întrebe; însă și aci cât mai exigent, mai îndepărtat de preocupările interioare ale copilului.

De prea puțini — părinți și educatori — se înțelege rostul considerabil și vital al acestei curiozități native, impuls de a ști, de a descoperi, după cum puțini, iarăși, cunosc aportul minunat, atât din punct de vedere instructiv, cât și educativ al întrebării, dacă s'ar ști utiliza în sens firesc și cu pricepere și înțelegere. Întreaga atmosferă, din familie sau din școală, s'ar schimba complectamente, ar lua alt aspect, cu totul nou, nebănuț, extrem de favorabil unei dezvoltări normale a copilului.

Nu există o altă ocazie mai sigură și mai nimerită pentru factorii educativi — părinți și educatori — de a-și apropia sufletește copii. Depărtarea dintre unii și alții pierde, zăgazurile se rup, răceala se topește, înțelegerea vine dela sine, dela suflet la suflet. Refractorismul cunoscut din sufletul majorității școlarilor actuali față de școală, carte și educator, implicit va lua sfârșit,

teama și neînțelegerea de asemenea, căci intimitatea, survenită în urma satisfacerii părintești — nu în sensul pejorativ al cuvântului — a întrebărilor ce le vor pune, va da naștere unei încrederi necesare și unei iubiri indiscutabile între acești factori; iubirea, pârghia principală în educație, cheia de boltă într'o școală într'adevăr a copilului. E fluvii sufletești nebănuite vor lua naștere. Pătrunderi în culele cele mai ascunse ale sufletului acestor ființe în formare.¹⁾

Atât și ar fi de ajuns, spre a se înțelege și stărui pentru respectarea și înțelegerea necondiționată a întrebărilor copiilor.

Când ne gândim însă că această potolire a întrebărilor, cari întrebări și-au un rost inexorabil în perioada de creștere și formare a copilului, răspunde unor cerințe psiho-organice, atât în ce privește școala, cât și copilul însăși, nu mai vedem absolut nici un motiv serios care să împiedice această schimbare de direcție. Satisfăcând curiozitatea, reliefată în efluviile acestor întrebări caracteristice, li se dezvoltă inteligența, cercul de cunoștințe li se lărgeste, spiritul de observație li se ascute, atenția li se mărește, iar spiritul de discernământ li se dezvoltă și aceasta foarte mult prin propria contribuție a copiilor, și în chip așa de antrenant, natural și plăcut. Fiecare răspuns

1) Copilul simte nevoia să se lege sufletește de cei mai mari ca el, cerându-le sfatul, părerea, pe baza priceperii și experienței lor. Când părinții nu satisfac această pornire, copiii se apropie de servitori, se atașează sufletește de ei, dacă le dă explicațiile necesare, cerute, dacă îi îmbată cu tot felul de nădrăvăni și povești, totămplări impresionante. Copiii se depărtează astfel de părinții lor, tocmai prin răceala și indiferența acestora față de ei. Iar când nu găsesc nici-o prietenie de acest gen în preajma lor, își descarcă sufletul în jocurile lor sau devin timizi, ursuzi, morăcnoși etc.

^{*)} Vezi începutul acestui articol în Nr. 5-6 (Mai-Iunie) 1957 al acestei reviste.

dat cu pricepere, înțelegere și oarecare ingeniozitate, așază atâtea și atâtea întrebări și toate fac ca întreaga armătură a cunoștințelor, câștigate în felul acesta, să fie asimilate cu mai multă ușurință și să se bucure de o durabilitate mai mare.

Întrebările copiilor și răspunsurile educatorului, pot alcătui, când sunt conduse cu pricepere, plăcute și interesante convorbiri, adevărate lecțiuni vii, cari satisfac asiditatea sufletească a celor mici.

Întrebările copiilor dirijate de un spirit cu mai multă inițiativă și ingeniozitate, pot fi călăuzite și în domeniul pur al programei, căci și aceasta, — de ce să n'o recunoaștem — în spiritul ei, are multe, prea multe ancorări în viața copilului, pentru cine și e s'o interpreteze, în natura vie în care acesta trăește. Iată un mijloc excelent care să contribuie atât la câștigarea cunoștințelor, cât și la clarificarea lor, dar mai ales la stabilirea unor corelații necesare între cunoștințele asimilate. Putem spune deci: *„Slăviți clipa aceea în care copilul vă întinde potirul experiențelor și cunoștințelor sale, ca să mai adăogați ceva“*.

Singuri prin propriile lor puteri și experiențe, copiii nu-și pot satisface în întregime și nici cu precizie setea de a afla. Răspunsurile celor maturi corectează și verifică ideile greșite ale copiilor și întăresc pe cele nesigure. Toate preocupările lor, în felul acesta, sunt folosite și chidate în sens bun.

Omeneste vorbind, nu e un sacrilegiu să le refuzăm ajutorul, atunci când ei ni-l cer cu atâta sinceritate și ardore? Li lipsim de orientările necesare, de fortificarea lor psihică și nu-i îndepărtăm sufletește. Aruncăm dela îndemâna noastră cel mai sigur și mai eficace mijloc instructiv-educativ: iubirea, increderea copiilor. N'avem acest drept de a fi călăii sufletului lor, cu atât mai mult fiind formatorii lor direcți și res-

ponsabili.

Întrebările copiilor — oricât de naive și neînsemnate ne-ar părea nouă, sunt interesante, pe cât de prețioase, fiindcă sunt cerințe de ale eului lor în formare, dar și pentru că sugerează învățătorului nou interes pentru anumite fenomene, îi atrage atenția asupra acelor pe care el nu le sesizează sau le a uitat. Il îndeamnă, și-l silește chiar, să se pregătească în atâtea direcții necesare.

Obișnuiți a-și explica fenomenele din jurul lor, vor pune mai multă atenție și vor observa cu mai multă seriozitate și mai sistematic orice. Se vor desprinde în felul acesta și este destul de frumoasă deprindere. Nu vor mai fi superficiali și distrați cum se întâmpla adesea, când trec indiferenți, distrați prin fața atâtor acte ale naturii și vieții, fără să rețină ceva. Capătă subtilitate în analiză și sprinteneală în interpretare și prezentarea faptelor. Vor fi stimulați spre cercetare și cei mai indolenți, determinați să întrebe și cei mărocănoși, iar cei timizi vor prinde curaj.

Dar nu numai atât. Stând cu ei de vorbă intim și ascultându-le destainuirile, învățătorul le cunoaște în mod cert și fidel bagajul limbajului și va ști ce anume cuvinte, expresii și fraze să utilizeze în tratarea lecțiilor, ca și în vorbirea liberă, spre a putea fi înțeles de toți și în întregime.

Tot cu această ocazie își controlează ei expresiile vorbirei, își îmbogățesc vocabularul și obțin mai multă logică în formularea frazelor.

Les din tipicul răspunsurilor după calapodul fad, pretins de învățător și școală, sunt mai mult ei, în vorbirea, întrebarea și răspunsul lor. Prin suflet din sufletul lor, creiază, sunt mai sinceri, mai plini de viață, vii, naturali și stăpâni pe ei.

Ți-e mai mare dragul, observând câtă seriozitate, cât interes pun acești naivi co-

pliași în discuție, în disecarea unui lucru, unei chestiuni oarecare. Câte n'ar vrea să știe copiii!... Până și cele mai subtile acțiuni și pe cei mai misterioși eroi ai poveștilor ce le-a fermecat sufletul atâtea seri la rând. Incepând cu cele mai infime și mai neînsemnate lucruri și ființe și sfârșind cu cele mai mari, mai superioare și interesante, pe toate le vor știute de mintea lor pururi iscoditoare.

Nu mai vorbim de bucuria ce o au văzând că și învățătorii și părinții manifestă interes pentru ideile, impresiile ce-i tentează și-i obsedează pe ei. Cât de voioși, de spontani și de naturali sunt copiii și mai ales cât de încrezători și de întreprinzători, atunci când persoanele în jurul cărora trăesc, le dă atenție, le sunt sprijin și le vorbesc sincer, amabil, înțelegător și pe înțelesul lor!..

Trebue să nu se piardă din vedere niciodată că trebue să știm să ne coborim la concepția și mentalitatea lor. Pe copii aproape că nu-i interesează și nu-i isbește nimic din ce face pe noi cei maturi ne obsedează, așa

că suntem obligați să dăm și noi același interes, pe care-l arată ei acțiunilor și intereselor lor, dacă voim să nu-i maturizăm înainte de timp, în mod greșit și inuman.

Nu trebue neglijat nici faptul, de același importanță, că această tendință a copiilor spre întrebări este o nimerită ocazie de a le cerceta și cunoaște sufletul, satisfăcând astfel o cerință imperioasă — condiție sine qua non — pusă de școala nouă, ce tinde a se instaura pe baze cât mai solide, cu sorți de isbândă din ce în ce mai siguri, cunoașterea individualității elevilor. După felul întrebărilor pe care le pun, observăm spre ce anume lucruri înclină, ce spirit sunt, abstract, concret, obiectiv, subiectiv, etc., care le este spiritul de observație, raționamentul, gradul memoriei, inteligenței, gradul de activitate, voința, motiuitatea, etc. Cu această ocaziune se completează și se verifică celelalte mijloace pentru cunoașterea individualității, dar se ajută cert și fericit și prin acest mijloc la satisfacerea acestei cerințe psiho-pedagogice. (va urma)

CATEVA DIN MULTELE RELE

de NICOLAE VOICA
înv. Valea Tâșii

Constatarea tristă pe care am făcut-o odată cu începerea anului școlar, ca și după toate vacanțele și sărbătorile în general, este că familia se ocupă foarte puțin — în unele cazuri deloc — de învățătura copilului, lăsând astfel toată greutatea numai în seama școlii.

După o vacanță de aproape 4 luni, copiii sunt înapoiți cu aproape un an de învățământ, iar după două sărbători consecutive, vin la școală mai streini și cu teme nefăcute.

În general, neștiința de carte sau insuficiența a părinților, ocupațiile zilnice, neînțelegerea unită cu reaua voință, etc. fac ca copilul să se majoreze cu o prea mică zestre de moralitate și bune

deprinderi câștigată în familie, lucru care se observă la tot pasul.

Altădată bunicul își lua nepotelul și cu cartea pe genunchi, îl învăța — el întâiu — magia slovelor, într-o atmosferă aproape religioasă, îl învăța Tatăl nostru, Crezul, îl aducea la biserică, învățându-l să se închine pe la icoane și alte îndrumări de un real folos mai târziu.

Mama scriitorului profet și predicator al vieții active și eroice Thomas Carlyle a învățat carte la bătrânețe numai să poată răspunde personal la scrisorile fiului său; iar mama celebrei scriitoare George Sand abia știa să buchisească și s'a priceput totuși așa de bine să deschidă ochii

și inima ficei sale. Ea se opria înaintea fiecărui lucru și cu vocea sinceră, arătându-i-l, îi zicea: „Uită-te, vezi cât de frumos e?” și deodată cecece pentru copil era de neluat în seamă și fără nici un farmec, devenia plăcut și interesant. Strălucite exemple de adevărate mame, de ideală educație familiară.

Să trecem acum la alt rău și mai mare: cărțile.

În fiecare toamnă, alți și alți autori noi ies la iveală, stingherind enorm pătrunderea manualului bun în mâna școlarului și învățătorului. Motivul acestei abundențe de autori, ar fi prilejul prin contrast, ca cecece este bun să iasă în evidență, dar, acele 10—15 minute de răsfoit atâtea și-atâtea feluri de cărți, sunt insuficiente, mai ales că de obicei apar odată sau după începerea anului școlar, nemai având timp a fi cercetate sau discutate în adunările sau revistele profesionale, anterior luni Septembrie.

În raport cu posibilitățile de cumpărare ale săteanului, cartea este excesiv de scumpă — mulți copii neputând cumpăra — apoi tipărită cu neglijență și dintr'un material destul de prost, făcând par'că într'adins să nu țină mai mult de un an. Unele ajung în mâna copilului deja deslipite sau cu acele rupte.

Am în fața mea o Geografie a jud. Dâmbovița, din 1887, și admir străduințele ce se puneau atunci atât din partea autorului cât și a editorului.

Numai astfel cărțile vechi, cu toată raritatea lor, au putut fi folosite — ca și banii — de cât mai mulți setitori și având o viață atât de lungă.

Dar fiindcă unele greșeli, își au originea chiar în programa analitică, să trecem puțin în revistă exemple din câteva materii.

Șt. naturale. La cl. IV-a prima lecție este „Viața de vie” căreia îi consacră vreo 4 pagini. Mă întreb, ce rost are atâta teorie, atâta pierdere zădărnică de timp, cu plantarea, îngrijirile, culesul, etc... pe tablă, când în satul meu și ca el sunt destule, nu se găsește vie nici măcar de frumusețe la stâlpii caselor? Cum rămâne cu principiul „pregătirii pentru viață”? Care viață? De ce atâta teorie cu localismul și regionalismul educativ?

Care este rațiunea ca în toate școlile primare din țară, de câmp, deal sau munte, în aceeași zi și aproape în aceeași oră, să învățăm pe copii viața de vie, fie că le folosește sau nu?

Seamănă cu cecece apunea Levasseur înainte de războiu, că în Franța singurul regulator al școlilor, este ceasornicul Ministrului.

Religia. Să vorbim la clasa II-a, unde în programă sunt prevăzute vreo 13 lecțiuni din Vechiul Testament și numai apr. 7 din Noul Testament, adăugând: „se vor povesti sau citi pe scurt: Intrarea în Ierusalim, Patimile, Moartea, Învierea ș. c.". Va să zică „pe scurt” viața Mântuitorului, miezul credinței noastre creștine, în schimb să pisăm copiii luni întregi cu Robia Egipteană, Rătăcirile în pustie, 5—6 lecții despre Iosif sau lectură din Abesalom.

Moartea martirică a fiecărui apostol, viețile sfinților bisericii, despre Sf. Fecioară etc., nu ar fi putut forma lecții și lecturi mai de folos și mai de actualitate decât Robia Egipteană sau Abesalom? Par'că la alegerea lecțiilor ar fi fost mai mulți urmași ai celor „rătăciți prin pustie”, decât români creștini.

Aritmetica. Programă spune: „să pregătească pe copil pentru viață, dându-i siguranță și îndemnare în micile socoteli de care va avea nevoie”.

Acum iată micile socoteli: O fabrică de chibrite face 1.565.728 chibrite pe zi; iar alta 2.637.891 chibrite. Câte chibrite fac pe zi? și scăderi ca 35.000.000—34.193.275 și acestea pentru un copil de 9 ani în cl. III-a. Care e pregătirea pentru viață a acestor socoteli? Nu mai vorbesc de probleme, cari numai din viața de toate zilele n'or mai fi luate. O rază de lumină face 300.000 km. pe secundă. În cât timp vine lumina de la soare până la noi, dacă distanța dintre pământ și soare este de 150.000.000 km? Sunt suficiente exemple pentru a vedea cum pregătim pe copil pentru „micile socoteli de care va avea nevoie”.

Istoria. Mai întâiu, materia cl. II-III minus o lecție, este identică cu cea de acum 20 ani, când România era numai cât o clismă, mică și neînsemnată.

Îl se pretinde copilului de cl. II să păstreze în minte peripețiile lui Iosif, pe Moise, pe Negru Vodă care nici măcar n'a existat, dar că jumătate din pământul nostru strămoșesc l'au desrobbit acum 19 ani, cu mari jertfe ce încă nu s'au vindecat, astea nu s' pentru mintea lui. D-l Apostol Culea spune că nu știu în ce an, ziarul francez, (comunist) L'Humanité protesta contra caselor de editură cari tipăresc cărți pentru copii

pevnetindu-le războiul din urmă, pe motiv că exaltă ura între copii. N'are dreptate. Anul trecut s'a judecat și condamnat la Tribunalul din Budapesta părintele unui copil ce fusese auzit cântând, mi se pare Trei culori sau Deșteaptă-te Române, fără să mai amintim prigoana după tot ce este românesc, a vecinilor dela S. Și noi, legați la ochi la tot ce se petrece în jurul nostru, să învățăm pe copii, o istorie plină de legende demodate din secolul XI—XII.

— „Nu sunt decât morții noștri, cari au dreptul să se odihnească. Franța va fi, ceeace veți fi voi mâine. Părinții noștri au avut gloria, voi veți avea munca” spunea copiilor francezi, președintele Poincaré, iar Clemenceau, adăuga „Fie ca numele lor, să fie veșnic în inimile voastre”.

Odată pe an, de ziua morților, toată lumea engleză risipită pe glob, în aceeași zi la aceeași oră, și în același minut, ca printr'o telepatică transmisiune, păstrează două minute numai, de tăcere, ca într'o rugăciune pentru morții în războiu și pentru binele patriei. Așa știu să facă educația patriotică, alții.

Au fost copii, cari în timpul războiului s'au purtat într'adevăr eroic, dar câte le-a evidențiat faptele? Tot d-l Apostol Culea spune că a găsit o cărticică scrisă de un francez, cum o fata Marioara, dintr'un sat de lângă T. Roșu, a condus o compani de vânători printre liniile dușmane ca să le cadă în spate, apoi împreună cu copiii satului au dat făc podului de lemn de peste Olt. Dar a fost prinsă de Austriaci împreună cu familia și alții, și a scăpat de glonț, fugind noap-

tea și ajungând până în Moldova, unde împreună cu mama ei, s'au făcut surori de caritate, căci tatăl fusese împușcat. Ce efect n'ar avea o povestire de felul acesta, chiar ca o anexă la o lecție de istorie, în locul lui Matei Corvin sau Intemeierea Romei.

Nu știu unde, am cetit învinuirile că nu dezvoltăm suficient gustul de cetit la copii, cărțile stând pline de praf în dulap.

Dar când în biblioteca școlii — pentru copiii deci — găsești cărți ca: Piese jucate la Teatrul Național, conferințe despre Veneția, cunoștințe folositoare despre iepurii de casă, cultura trufandalelor, și altele ca acestea, dacă le aș da copiilor să le citească acasă, aș distruge și ce bruma dragoste o mai are săteanul și copilul pentru carte. Cărți cu adevărat pentru copii se tipăresc f. rar de către cei cari ar trebui. Ce frumos se exprima nu știu câți ani în urmă, Jules Michelet: „Aș vrea cărți (pentru copii) cari prind dela întâia pagină. Nu e de ajuns să înveți pe un popor să citească, trebuie să-l faci să și dorească să citească, ca să-și continue educația primită în școala primară”. Iar Maxim Gorki scrie d. pă războiu lui Romain Roland: „Vreau să creiez cu puterea celor mai mari scriitori ai lumii, o întreagă serie de cărți pentru copii”.

Am reliefat, în aceste f. scurte și risipite observații, câteva din multe piedici cari stau astăzi în calea unui învățământ constructiv și bazat pe ultimile cerinți sociale, căci așa cum stau lucrurile, i se cere școlii primare, mai mult decât se dă.

GÂNDURI

Cercetând un stup de albine, descopăr un vierme cu mult mai mare decât viermele obișnuit de ceară, care îmi adusese colonia într'o stare de plâns.

În asemenea împrejurări, albina nu mai reacționează, ci descurajată îți arată sfârșitul prin zumzetul ei sfârșietor.

Constatarea acestui fapt, a născut în mine o asociație de idei și m'a pus pe gânduri.

La găze ca și la oameni.

Treceam odată prin sat. În curtea unei româncuțe, văd o găină spânzurată sus, în vârful unei prăjini. Mă opresc.

— Bună ziua vecino -- îi zic eu — dar dacă nu te supert, te-ași întreba, de ce ai suit așa de sus găina cea moartă și n'ai fi îngropat-o, mai bine? Nu cumva are vreun rost obiceiul acesta?

— Păi domnule, să vă spun drept, — răspunse femeia — că de câțiva ani, îmi tot mor pasările și porcii din curte. Când să zic și eu

Doamne ajută, vine molima și le curăță. Uite așa muncim o vară întreagă și nu ne alegem cu nimic.

Noi, de, cei neinvățați, nu știm ce să facem când vine pârjolul. Facem cum am apucat de demult și cum ne mai povățuesc alții, c'au făcut și ei la fel. Găina am spânzurat o sus, că — vedeți — când bate vântul, duce molima de parte pe câmp.

— Dar cu porcii cum ședeți?

— Cu porcii, cum vă spusei tot rău. Molimă în tot satul.

— Și nu cunoașteți nici un leac?

— Ba da, — răspuse româncuța noastră — și-mi spune o frumoasă rețetă, pe care ca un vis urât, n'o pot uita niciodată:

„Se taie din coada purcelului, se toacă mărunt, se amestecă cu tăzâțe și se dă să fie mâncate”.

Am mulțumit lui Dumnezeu în inima mea că m'a învrednicit să prind o frumoasă ocazie când să pot căpăta puținică minte din „școala suferinței” acestor nenorocite specimene de oameni, cari se găsesc la sate,

Am dat bunăziua și am plecat mai departe. E toamnă — luna Octombrie. Umezeala din ploile căzute, au făcut câmpul să fie verde de răpă crudă.

Aud țipete de femei. Vociferări — larmă.

Ce se întâmplase? O vacă a unui sătean se umflase de răpă. Se făcuse ca o minge de foot-ball. Vaca sufla întretălat. Ochii începeau să iasă din orbite. În câteva minute, o jumătate de sat se strânsese în juru-i. Fiecare venea cu rețeta lui.

— Să-i suflăm tutun în ochi!

— Ba să-i ungem cerul gurei cu păcură!

— Apă pe ea și ia-o la goană!

— Ce tot spuneți, asta e o vacă sângerată — zice un uncheaș mai priceput — să-i tăem sfărul urechilor.

O femeie mai vrednicuță, fără să mai aștepte vreo invitație, începe să care nomol pe spinarea vacii, încât, cât ai clipi din ochi, dintr'o vacă, făcu un bivoli urât, cu sufletul la gură.

Atât de multe sunt de spus în acest sens, atâtea priveliști dureroase în umbra satelor, încât un sentiment de amărăciune se naște în mine și îmi zic:

Sărmană țară! Pe deasupra dealurilor și câmpurilor tale, se vede numai mâna lui Dumnezeu; iar a omului, atât de puțin!

Când în secolul al XVI-lea, în Occident „Renașterea culturală” era în floare, în Muntenia și Moldova era teatru de război.

Apusul construia scoțând la iveală celebrități și opere de artă. Noi, la marginea orientului, ne măcinam în războaie.

De la 1500 până azi, acest interval de 400 ani, este un indiciu, că suntem întârziți în manifestările noastre culturale, față de țările din apus.

E un adevăr prea izbitor acest lucru, din moment ce în masele largi ale poporului românesc, în sec. XX-ia — secolul tehnicii — încă n'a prins gustul cetitului și nu se vede folosul cărții.

În sprijinul acestei afirmații vine statistica arătând marele număr al analfabeților, din țara noastră.

Bulgarii ne-au luat înainte!

Dealtfel, care e măsura care ne dă ideea precisă, despre starea culturală a unui popor, în majoritatea lui de plugari?

Este agricultura. Știința cu domeniu vast și cu multe ramificații. Ca orice știință evoluează cu ideile și revoluționează în practică, cu progresele tehnice aplicate la agricultură.

Cine e în curent cu noile sisteme de cultură dă dovadă de largime de vederi și capătă producții sporite.

Care e atitudinea săteanului plugar, față de aceste inovațiuni? Propriu zis, n'are nici o atitudine. Este empiric și tradițional. Este conservator afară din cale și vâgașul în care s'a pomenit, pare să fi devenit ceva organic. S'au făcut circulări, scrisori, s'au dat ordonanțe, instrucțiuni, s'au ținut conferințe, etc... adevărul e crud: nu prinde!

E o mecanizare în practica agricolă.

O mecanizare și un automatism al spiritului agricol. Toți au dorit o cât mai repede reformă agricolă, fără să se gândească la o reformă și primenire sufletească. Ce s'a făcut până acum n'au atins așteptările.

Deacea am rămas cu o pătură rurală nelustrată, săracă și îndrăgănită.

Aci se găsește viermele care ne roade și ne sapă. Cu voce sau fără voce, greșala șade în metodă. S'a pornit de sus în jos. În acțiunea noastră de ridicare a păturii țărănești, sub raportul economic și cultural, trebuie să pornim la drum alături de el.

Practica mea agricolă, să-i fie lui câmp de observațiune și imitație. Nu e lucru tocmai ușor acesta. Se dă lupta contra prejudecăților și tradițiilor în agricultură. Depe scaun, pot porni ordine și directive ale unui „stat major birocrat”. Lupta aparține în întregime „infanteriștilor agricoli”, cari sunt în prealabil, învățătorii și preoții.

Ei trebuiesc pregătiți și încurajați.

Altfel, dacă vom rămâne la starea de lucruri de azi, nu vom face altceva, decât a găsi ca bună, o populație sătească neștiută, săracă, pe-lagroasă și în mare parte tuberculizată.

Elev al liceului N. Filipescu de la Mânăstirea Dealu, d. *George Petcu*, și-a strâns într-o cheta cu copertă de cer, toate poeziile care au primit botezul tiparului la «Ancheta» și Pământul.

Odată gătită, cartea a luat numele „*Tălmăcirii din mine*” și trimisă apoi lumii cititoare, să tălmăcească iubitorilor de frumos, în graiul poemelor liliiale, sensibilitatea lirică, cu încrustări de originalitate, a unui poet de nouăsprezece ani, hărțuit între vârsta de flăcări a adolescenței și ostroavele ei de lumină:

*Din care humidă nouă,
Dospită'n părul verii,
S'au plămădit salcâmi
Și cânturile serii?
Și din ce zdri molduve,
In volburi de lumină,
Ți-s ochii — crini silvatici —
Și părul de rugină?*

D. V. Barnoschi, autorul «Neamului Coțofănesc», a scris pentru editura «Cartea Românească» primul roman din ciclul *Zorile Izbăvirii*: «*Conspirația Dărmănescului*».

Temă bună, ca toate temele propuse de d. *D. V. Barnoschi*, «*Conspirația Dărmănescului*» zugrăvește aspre sbuciumări din trecutul Moldovei romantice, învălind epoci, moravuri, oameni și mai ales o limbă cu mireasmă patriarhală, și iz fanariot.

Pe linia Răfucilor boerești de altă dată stau și «*Divanarii*».

Reflexii: «*Tără*», versuri de *Aron Cotruș* și «*Tălmăcirii din Serghei Essenin*» de *George Lesnea*, autorul «*Veacului tânăr*» și al «*Cântecului deplin*».

După *Al. Călinescu*, poet al unei generații răstignită lângă blestemul Itiziei, care pune febră și sânge pe poezia cântăreților noștri, literatura românească — lot vechiu și prețios — pierde în toamna aceasta pe prozatorul *D. D. Pătrășcanu*, ucenic întru toate al maestrului Caragiale.

Ca toți acei oameni superiori cari mor degătuți cu o credință, o anumită politică făcuse din *D. D. Pătrășcanu* un mort în viață. Pentru că n'a mai putut scrie, publicul — întotdeauna strălucit de viața unui scriitor — l-a uitat, iar editorii nu i-au mai deschis ușa.

Acum, când moartea a deschis ușa lui *D. D. Pătrășcanu*, facem apelul editorilor omenoși, și căutăm printre dâșii urful care să învie din scoarte prăfuite o operă, care are într'ânsa toate darurile ca să dăinuiască peste timp și peste moartea lui *D. D. Pătrășcanu*.

La «Cugetarea»: *Naționalismul constructiv* de *Pompiliu Nicolau*; «*Orientări în veac*» de *Nicolae Roșu* și «*Regenerarea neamului românesc*» de *N. Persenna*.

Trei cărți — o credință: românismul!

«Asociația publiciștilor români» a sărbătorit printr'un banchet cei 60 ani de activitate publicistică ai d-nei *Smara Gheorghiu*, o târgovișteană de mare inimă, pe care și-a risipit-o în tot cecece a însemnat inițiativă și înfăptuire culturală în ultimele șase decenii.

«*Fundațiile Regale*» ne trimit, cu măgulltor autograf, câteva melodii argheziene, strâse în cartea «*Ce-ai cu mine vântule?*»

Tudor Argezi a mai făcut să reapară revista «*Bilete de papagal*».

Intinerit cu descântece de nimeni ștulte, *Coco* scoate săptămânal câte-o planetă amară, pentru domni cu undiță, cu barbă și mai ales, pentru comitagiile culturale.

Fără iadolală: cea mai cultă și cea mai realistă carte din cărțile apărute sub zodia credințelor nouă, este „Stăpânul” — romanul fără platitudine al d-lui Ovid Densusianu-Fiu.

Editura «Cugetarea» i-a trimis generației flămândă de slovă românească și creștină.

De același, pentru complectarea ciclului «De-a lungul unei generații» — „Fartund”.

„Albe”, poemele d-lui Zaharia Stancu, coboară în librării odată cu albul ninsorilor pe munții noștri cu frunziș clorotic.

Fundația pentru literatură și artă «Regele Carol II» a'a ostenit să prezinte într'o minunată haluză grafică poemele acestea, care, alături de «Simple», atestă prezența unei rare sensibilități în poezia autorului romanului „Zăifun”, de care amintim cititorilor.

La «Naționala-Ciornei»: «Monstrul», roman de Dan Petrușincu și „Jard Bund” de I. Pelts; la «Cartea Românească»: „Cătrinel” de C. Manolache; la «Adevărul»: „Isvorșara sălcilor” de Necha Bibescu.

Sub o copertă arhaică, aparținând pictorului Ary Marau, poetul Vasile Militaru și-a adunat fablele pe care i le-a inspirat în ultima vreme pașii țării și moravurile deaucte ale policleianilor.

Cartea a apărut la «Cugetarea» — editura d-lui P. Georgescu-Delafras, care găzduiește de la o vreme literatura cresului nou, sub titlul „Curcubeu peste veac”.

Vasile Militaru a rămas la clipa de față singurul falușet român, credincios, acestui gen de poezie prin care animalele pământului și pasările cerului fac morală oamenilor — spece refractară:

...Tu, Neamul meu, nu ești și nici n'ai fost
Ca prostul din povestea prost,
Dar tot ce e — de atât amar de vreme, —
Amarnic geni.

Și pe strămoși toți din grupă-i chemi,
Plângând, că o mîsea cu rătăcind adîncă
Te 'njunghe răpăsnic și viața și-o mîmîne!

La plînsul tău, străbunul toți răspund
Din al pământului afund,
Dar tu — de atât parai, — cu ochii usi,
Cuvintele străbunilor n'auzi,

Cînd de vin, ce niște sfînte poapte,
În fiecare miez de noapte;

„...De nu vrei de pe lume ființa ta să pierd,
Măseaua cu puroi s'o dai afară!...”

O săptămână după „Curcubeu peste veac”, «Cugetarea» ne-a dat romanul „O fată singură” de d. Sanda Teleajen.

D. N. Herescu, titularul catedrei de limba latină de pe lângă Facultatea de litere din București, unul dintre stâlpi de reazem ai generației tinere, a dăruit literaturii — după o lungă absență, pe care încearcă s'o explice într'un articol de fond al revistei «Decembrie», — două cărți: „Pentru clasicism” la «Ramuri» și „Lirica latină,” la «Cartea Românească».

Studiul de erudiție și de serioasă documentare în domeniul atât de propriu autorului, cărțile d-lui N. Herescu, se adresează la noi unui public restrîns, pe care însă d-sa își ia sarcina să-l înmulțească, cu ajutorul „Institutului de studii latine”, pentru realizarea căruia ostenește astăzi.

C. Banu, fostul conducător al revistei «Flacăra», în paginile cărora și-au dat întreaga măsură a nervului lor scriitorii din vechea gardă a întocmit un manual al bunului politician, intitulat „Grădina lui Glaucon”.

Sunt aici câteva duzini de maxime și aforisme, care dovedesc spiritul critic și de observație al autorului.

Avem însă pretenția să-l cunoaștem pe d. C. Banu, să-l cunoaștem nu teoretic, ci pe al unei grupări politice de pe Bărăgan.

Putem deci afirma valabil că primul cititor care nu crede — și n'a crezut niciodată — în aceste aforisme, este însuși autorul...

Apoi, manualul d-lui C. Banu vine târziu. Vine după ce Claire Lefebvre în „La Défense de la Vie” a mărturisit: *En politique le grand art est de parler pour ne rien dire.*

Carte de erudiție, „Istoria Românilor” — volumul doi în două părți — l-a adus d-lui profesor C. Giurescu stîmă lumii cititoare și critica d-lui Nicolae Iorga.

Autorul a văzut într'amândouă recunoașterea urlașei sale munci.

Poesia este prezentă prin următoarele cărți: „*Tărâm pierdut*” de Ion Pillat, „*Cleștor*” de Cicerone Theodorescu, „*Vocile singurătății*” de Iariu Dobridor, „*Amor 1926*” de Andrei Tudor, „*Intunecatul April*” de Emil Bolta, „*Poesii*” de G. Calinescu, „*Eval Mediu*” de N. Davidescu.

Prozatorul George Acsinteanu, autor al volumului «*Povestiri pentru îngerii pământului*» și al romanelor «*Piatra neagră*» și «*Convoiul flămânșilor*» încredințează editurii «*Cartea Românească*» manuscrisul cărții „*Copilul norilor*”, care va ieși curând, în admirabile condiții tehnice.

Cartea cuprinde un mănunchiu de nuvelete din viața și pentru sufletul celor mici cărora George Acsinteanu, fostul titular al «*Orcii satului*» dela Radio-București, le face acest dar alb, într-o vreme când literatura diletantă a revistelor de specialitate nu le mai poate satisface foamea de slovă curată.

François Mauriac dela Academia Franceză, cel care i scria lui Panait Istrati, pe când acesta se afla bolnav în sanatoriu, să-i ceară lui Crist să i se arate, ne-a trimis „*Viața lui Isus*” — o carte găudită înalt.

Cunoaștem răspunsul pe care i l-a dat Panait Istrati: „*Să-i cer lui Crist să mi se arate? Dar îl cunosc. Trăiesc după îndemnarile sale decând mă știu. Și dacă e vorba să fim drepti, el n'a suferit în mod fizic decât o săptămână: eu sufar de patruzeci de ani...*”

La un scurt interval după „*Viața lui Isus*”, «*Cugetarea*» ne a dat un volum de schițe: „*Istoriile de viață*” de Mihail Sadoveanu, iar «*Cartea Românească*» romanul „*Mărdeșii*” al recunoscutei autoare dramatice *Lucreția Petrescu*.

«*Fundațiile Regale*» prezintă: „*Pictura în secolul XVIII*” de Gh. Oprescu și „*Opere alese din Anghel Demetrescu*” de d. Ovidiu Papadima, un

profesor, încadrat curentului gândirist, care face figură frumoasă în critica tânără.

Noutăți pot fi considerate și schițele pentru copil, strânse de d. I. A. Bassarabescu în volumul „*Mos Stan*”.

«*Cugetarea*» a retipărit această carte cu gânduri bune pentru cei mici.

Sub o copertă care întrece tot ce s'a realizat la noi în această artă, a apărut romanul „*Kim*” — una din marile cărți ale lumii.

Autorul: *Rudyard Kipling*.

Tălmăcitorul: *Julian Giurgea*.

Editura: „*Naționala Ciornei*”.

Kim este copilul străzilor — «*Prietenul tuturor și al atelelor*», cum i se mai spune — care ajunge într-o bună zi învățacelui unui Lama Thibetan, din casta celor cari caută Drumul de Mijloc.

Plecat în pustiu, prin locurile sfinte, pe care le-au călcat picioarele Domnului către Kusinagara, acest Lama caută urmele unui râu tășnit din locul unde a căzut săgeata slobozită din arcul Mântuitorului, în ziua când, vrând să-și ia tovarășă de viață, oamenii din curtea tatălui său, socotind că e prea șubred, l-au pus la aspră încercare.

Scrisă pitoresc, și tălmăcită magistral, „*Kim*” va birui, trebuie să biruiască obicinuitul succes de stimă și de public.

Cititorii lui *Rudyard Kipling* pleacă alături de Lama și de Kim prin praia Indiei zguduită de războaie, să găsească râul sfânt — și să facă șionaj în favoarea guvernului...

La «*Cultura Națională*»: „*Războiul micului Tristar*” de *Mircea Gesticone*.

Bineînțeles, ascultătorii vor lua notiță de acest roman, după ce își vor fi făcut timp să citească „*Secretul Anei Florentin*”, care nu este un secret decât pentru Horia Orghidan. Pentru cititorii lui *Ionel Teodoreanu*, Ana rămâne Ana Orghidan, cu ații tânjind după portocalele întâiului onorar.

Ionel Teodoreanu a experimentat pe bietul ei suflet elementele unei căsnicii moderne, pândită de deaagregare *Ionel Teodoreanu* recunoaște premisele greșite dela care pleacă drama croilor săi,

dar nu-i poate ajuta.

I-l la Anca pe Horia, ca să-i umple viața cu ironia și cu Pierot. Are și pentru Horia o compensație: Anluta,

Tic-tac, tic-tac, tic-tac...

Monotonia ceasului care măsoară golul zilelor leilor, anilor, până când Ana irumpe:

— Horia, vii acasă, nu la mine. Ești acasă, nu cu mine. Suntem singuri. Cum de n'am uitat să ne spunem pe nume?

Este laudabilă întoarcerea editorilor noștri către poezie.

D. M. Tonighio, șeful editurii de pe Bulevard, i-a tipărit prietenului Virgil Corianopol „Cartea pentru Domnițe”.

...O carte în care Virgil Corianopol apare limpezit, scuturat adică de tot ceea ce era balast inutil în vechea lui poezie: suprapunerile de imagini forțate, tristat-tzariste.

Pentru bucuria noastră și a ascultătorilor, des-priadem din „Cartea pentru Domnițe” acest plânș de scriitor:

M'au îndoit amintirile și m'au bătut ploile —
Mi-au crescut în spate, ca iarba, nevoile —
M'am uscat baerute decând de sus
Ți-a trimis Dumnezeu aripi și te-ai dus.
Nu mă mai adund nimeni după drumuri
Când își umple toamna pârul cu fumuri,
Nu mă mai cunoaște nici pddureo, nici munții,
Nu mai îmi sărută nimeni apele frunții.
Cocoana s'a îndrăgît de alt boer
A dat toate vitele și oile altui vier
Și mie îmi sărută lacrima gura
De dimineață și până își arată luna custura.

Îa-mă boierule și pe mine în cer
Să mă dai slugă acolo altui boier
Să mătur prin lund, să șterg de praf soarele
Și să vă spăl rufete și picioarele...

Îa-mă și pe mine să am grijă de duduca Irina
Cu ochii și cu mâinile ea lumina...
Să-i aduc stele, să-i fac păpuși,
Să mă ascund ca altădată seara după uși,
Să-i povestesc de Kira-Kiralina și cei
patruzeci de hoji
Că de aici prea mă genesc și mă huiduiesc toți...

În „Urcuș”, volumul tipărit la «Fundatiile Regale» de marele poet tradiționalist V. Voiculescu — mare prin bogăția de seră ce-o vezi și-o auzi curgându-se galgăitoare în trunchiul poemelor lui, — găsim și suferim pentru cititorii acest «Cântec pentru desbrăcare»:

Căși îngeri de mătase ai de pară?
Când zboară 'n lături fragedul lor stol
Ies săni și brațe rază după rază
Din visteria trupului, domol.

Mai lin ca aștrii coapsele 'mpăcate,
Rotunde legi scriu, boiul când își culci
Cum vii din carne și eternitate
Întreagă miez de adevăruri dulci.

Deschei o stea și norii despresoard
Cerescul pântec, cald, cu arcuiri
Lactea cale-a pulpelor coboară
Spre sodile glesnelor subțiri.

Stihia 'ți purd, albă se arată:
Cate nori și îngeri, goală li te ramp
Lung să-ți sdrut și să cuprind de-odată
Tot adevărul trupului tău scump.

Poetul V. Voiculescu, astăzi director al Universității Radio, a fost cândva medicul plășii Voinești.

Cași ieri, când vindea trupurile țărănilor din Voinești — azi, când mângăle sufletele îndrăgostitilor de poezie din țară, poetul învâluie în discrețiile fiecare aparție a cărților sale, fiecare isbândă nouă.

Domnișoara Lucia Demetrius, care scrie pentru «Naționala Ciornei» romanul „Marea fugă” — o carte de esență Tinereții — a tradus între timp „Impărăția tăcerii albe” a lui Louis-Frédéric Rouquette.

Această poveste care evocă devotamentul unui câine și zpezile nesfârșite ale Alaskii, a apărut în Biblioteca Energia, din care noi am mai văzut „În Tartaria” de R. P. Huc, „St. Winifred sau Școala și lumea ei” de Dean Farrar, „Bengali” de F. Yeats-Brown.

Lipsa de spațiu nu ne îngăduie să arătăm aici toate vorbele bune pe care le merită cărțile de mai jos, cuprinzând vieți romănțate: „Miarat” de Gérard Walter, „Doamna de Pompadour și epoca ei” de Alfred Leroy, „Maria Stuart” de Stephan Zweig, „Bismarck” de Emil Ludwig, „Cleopatra” de M. E. Delany și „Ghinghis-Han” de Harold Lamb.

Dascălul nostru să-și arate preferințele pentru oricare din ele: nu vor regreta.

La căpătâiu de aa bogat în realizări literare, spar: „Amintirile” colonelului Gh. Brdescu și „Ochi lui Atila” achițele celui alt umorist al nostru — Gr. Patriciu.

«Cultura Poporului», editura d-lui Virgil Montreanu, cărula îl datorăm prima carte a atât de cititului Neagu Rădulescu, a lansat-o pe d-ra Maria Banuș cu volumul „Țara fetelor”, în care întâlnim poesia proaspătă, cu stăruitoare obsesii carnale, a unei codane, nedumerită de pulsările vil ale sângelui.

Descoperită de Zaharia Stancu, Maria Banuș, i-a deschis, mai târziu, «Antologia poezilor tineri» — și i-a deschis-o cu noroc.

De-atunci: Maria Banuș a fost mereu prezentă în paginile revistei «Azi», prezentă cu poeme în care vorbele au o magie și un mez al lor — cald:

*Un gând cald a căzut de-a dura
Mi s'au aprins obrajii și gura,
I-am desmierdat cernea șodelnic, pufoasă,
ca un val de mireasă.*

*Un gând cald mi-a sărit în pantă,
crupe de piersică, vineții goale.
I-am pipăit trupul crud cum e ceafa
pe iaz, dimineața.*

*M'am lipit toată, lung și tăcută,
de-un gând ca șoldul șglobiu de cintă,
zvăcnind de frică, umed de goand,
gând, gând de codand.*

sau :

*Sunt oboșită. Sunt cu mine.
M'eu agățat în bezna ca pe-un cercel
A spus cineva: măi mânăzule,
și odăta: măi trandafirele...*

*Sunt oboșită de mine ca un cercel,
și mi-e frică de tot, și de unii
cu zămzatul des de albine.
Ce spune sângele, ce spune ei?
— Nani, Maria, nani.*

În noaptea de ajun, librării din țară au primit „Tigrii”, roman de d. Dragoș Protopopescu, autorul «Fortul 13».

„Tigrii” fac și parte din jurnalul unei mici emoții pe care d. Dragoș Protopopescu, posesor al unui umor spumos revărsat în pagini, a început a-l scrie pe socoteala aceluia tip, Eulampe Siblică, în cazemetele Jilavei.

Ca tot ce poartă semnătura d-lui Dragoș Protopopescu, cartea se citește cu savoare, deși, de multeori, nu ești de acord cu teoriile jemanfistate ale d-lui Eulampe Sibi și nu găsești justificată plăcerea sadică cu care autorul amestecă printre preocupările aale cosmetice, drama legionară. D-aa spune însă între două glume inofensive un adevăr dureros pentru domnii politicieni — și poate că stilul burlesc este numai un pretext pentru dezorientarea cenzurii, pe sub furcile căreia trebuie să treacă, delaovreme, cărțile.

Prof. I. Petrovici: „Schopenhauer”.

Dar, dacă avem destulă bunăvoință, pentru a ierta celor cari vor uita, pe ici pe colo, câte o carte și câteun autor, vom fi neinduplecați cu aceia cari nu și-au adus aminte că la 31 Decembrie 1937, marele, blândul scriitor I. Al. Brătescu Voinești, născut pe meleaguri dâmbovitene, a implinit 69 ani.

Pentru duhul și omenia pe care le-a pus „In lumea dreptății”, „In pragul apăsării”, în „Firmament”, în „Intunec și lumină”, să-i urăm academicianului I. Al. Brătescu-Voinești sănătate, pentru a-l putea sărbători la 100 ani de luptă cu viața și cu paraziții din cerneală.

Paraziții din cerșală au și intrat în decrepitudine. A vrut Dumareza ca în ceasul al unsprezecelea, dregător în țara asta cu istoria plânsă, să fie un acrilitor — cel mai grav dintre acrilitorii seamului: *Octavian Goga*.

Când am folosit cuvântul grav, nu-am gândit la drama intimă a poetului „Cântecelor fidele Tard”.
V'amintiți versurile neutralității?

*Eu sunt un om fără de țară,
Un strop de foc purtat de vânt,
Un rob răstăcut scâpat din fiară,
Cel mai sărac de pe pământ.
Eu sunt un meș de lege nouă,
Un biet nebun robii de-o stea,
Ce-am răstăcut să v'aduc vază,
Povestile din Tera mea :*

*Eu sunt o lacrimă târzie
Din plânsul unei mii de ani,
Sunt visul care revine
La urele celor orfani.
Sunt o mustrare căldtoară
Depe țărâmurii fără glas,
Și dintr'o lume care moare
Sunt strigătul ce-e mai rămas.*

*Eu sunt ostatul care plânge
Acolo 'n satul meu din ocol,
Sunt țipătul muiat în sânge
Al văduvelor din Ardeal.
Sunt ocolul dragostei și-al urii,
Un vizitor de bizuinți,*

*Ce part blesteme 'n carni garii,
Drept neaptenire din părinți.*

*Eu m'am desprins dintre morminte,
Din cripte umede și reci,
De unde — educerile — aminte
Țin straie unui gând de vece.
Și cu fiorul care vazărd
Pe cei încrezătorii în frați,
V'am plâna la fiecare poartă
Durere morților uitați.*

*Azi simt cum noaptea se coboară
Pe dimineața mea de ieri,
Cum cântul meu se înfășoară
În giulgiul veșnicei tăcerii...
Și printre voi îmi duc povara,
Stropit de răs și de noroi.
Căci vai! de cine 'și pierde țara
Ca să și-o ceară dela vol...*

...Stropit de răs și de noroi..

Poetul, în inima cărula a ars mereu flacăra unei neșarmurite iubiri de neam, care'i venea de departe, de dincolo de neam și de rosturile lui, ieri avea cântece și n'avea țară.

Cronicarul nu poate preciza dacă *Octavian Goga* și-a găsit țara sau țara l-a găsit pe *Octavian Goga*. Alceva poate preciza el, pentru înștații de dreptate: că azi, când are țară, *Octavian Goga* nu mai știe să cânte: azi știe să poruncească destinelor românești să-l urmeze pe un drum nou pe care trebuie să facă multe lacrimi.

I. G. VASILIU
Directorul gazetei „Anchetă”

Recomandăm călduros
volumul de fabule

„CURCUBEE PESTE VEAC”

al marelui nostru fabulist
VASILE MILITARU

EDITURA „BUGETAREA”

R E C E N Z I I :

„Diagnosticarea inteligenței copiilor între 9—14 ani”:

I. M. Nestor

Studiul acesta, prețios și foarte util tuturor educatorilor face parte din lucrările Laboratorului de Psihologie experimentală al Universității din Buc., de sub conducerea emeritului nostru psiholog și profesor d-l C. Rădulescu-Motru.

După ce d-l Nestor ne-a comunicat rezultatele diagnosticării inteligenței copiilor de 6, 7, 8 ani, într'un alt studiu apărut mai înainte, acum în cel de față, ne prezintă un test cu ajutorul căruia s'a măsurat inteligența generală a copiilor de școală între 9—14 ani.

D-a prezintă în mod folositor *testul utilizat* — Kulman-Andersen, — apoi dă toate *instrucțiunile și tehnica de aplicare a lui*, spre a duce la rezultatele așteptate, arată deasemenea *rezultatele la care se poate ajunge* aplicându-l conștiincios și cu pricepere, felul *cum se alcătuiesc baremele* (etalioanele) și *interpretarea acestora*, precum și toate *verificările ce se pot face*.

Fidel de folos, mai ales în chipul judicios cum ne-a fost prezentat de d-l Nestor și în chipul fidel cum suntem călăuziți a-l folosi, îl recomand cu toată stăruința factorilor educativi.

Carnet personal:

T. Geantă și I. Georgescu

Problema individualității copilului și cunoașterea ei fidelă și integrală a preocupat de câțiva timp și preocupă, atât pe factorii îndrumători ai învățământului, cât și pe cei realizatori.

Un indiciu cert al acestei preocupări sunt lucrările speciale în jurul acestei probleme. Unele sunt menite să evedențieze și să clarifice problema din punct de vedere psihologic, altele din punct de vedere pedagogic-didactic. Pe lângă acestea s'au adăugat cele menite să faciliteze cunoașterea reală și efectivă a individualității. Fișe *pedagogice, psihologice, personale*, etc. au fost elaborate de *cunoașcători și mai puțin cunoașcători*, de *chemați și de nechemați*, precum și broșuri sau studii în-

tregi, au apărut cu nemiluita, spre a facilita munca la care sunt chemați obligatoriu, factorii realizatori ai învățământului și educației — prof. și inv. — să lucreze, stabilirea individualității fiecărui școlar. O lucrare pe cât de necesară și gingașă, pe atât de dificilă de realizat.

De curând d-nii T. Geantă și I. Georgescu au elaborat un *carnet personal*, tot o fișă, prin care s'au străduit s'o apropie de realitățile de la noi, de puterile fiecăruia, spre a fi completată fidel și obiectiv, nu fictiv și aiurea cum forțează fișele de până acum pretențioase și neadaptate puterilor de realizare ale celor multi, cărora se adresau.

Se extinde în care fiecare poate completa cu puțină bună voință și oarecare interes dat problemei acesteia și se comprimă la strictul necesar acolo unde sunt necesare mijloace speciale și o pregătire deosebită, tocmai ce ne lipsesc majorității.

Cei ce vor folosi acest carnet vor putea constata progresul ce s'a realizat în această chestiune ardentă și actuală, de autorii amintiți. Recomandăm cu toată căldura acest *carnet personal* încredințați fiind că facem un serviciu celor ce-l vor utiliza.

„Educația nouă în școala activă”:

Toma Cociș, Blaj 1937.

Despre școala de experiență de la Blaj, de sub conducerea celui mai cutezător și mai identificat în practica șc. nor. active, d-l T. Cocișu, s'a scris mult în ultima vreme în diferite reviste și cotidiane. Creația sa este o operă ce-a obținut nu numai admirația pedagogilor și factorilor conducători ai șc. noastre, ci și pe a celor din străinătate.

Rezultatele la care a ajuns d-l Cocișu ne îndreptăesc să considerăm de aici înainte inoportună denumirea de *școală de experiență*, când îi putem zice foarte nimerit, just, *școală de model*. Așa cum am accentuat și anul trecut, într'o amplă cronică în rev.: *«Pentru inima copiilor»*, școala aceasta ar trebui să devină o adevărată Mecca a pedagogiei românești, apa vie, care să învioreze învățământul, școala noastră închristată în rutină.

Nu știm, totuși, de ce se întârzie din partea celor în drept, folosirea acestui for de îndrumare

practică, pe o cărare mai mult de cât efectivă, fericită chiar. Când toată știința psiho-pedagogiei cere o școală adoptată cerințelor, intereselor copilului, care sunt legate strâns de viața lui, de trebuințele sale interioare și când școala d-lui Cocișu este lundată, tocmai pe aceste interese, trebuințe de viață, centre de viață, numai o completă dezinteresare față de școală și de copii aceste nații, o totală necunoaștere a acestor realități și probleme, fac să se întârzie o regenerare a școlii noastre, care se sbate crunt în sterilitate și stenotip.

Aceste conatături amare ne sunt prilejuite din nou, acum, de apariția unei noi lucrări datorită d-lui Cocișu: *„Educația nouă în școala activă”*, care prezintă: *Planul de studii concentrarea, metoda activă, orarul mobil, practica*, tot fundamentul experiențelor și realizărilor școlii sale.

O prezentare a acestei cărți prin rezumarea pe capitole, toate tot atât de prețioase, formând un tot indistructibil, și așa destul de concis redate, ar fi o încercare temerară, pentru niște atât

de prețioase, în realizarea lor practică punându-se atâta suflet și sacrificiu de d-l T. Cocișu.

Fiind extrem de accesibilă oricui, această lucrare (costă 20 lei) și considerând-o mai actuală și mai necesară ca ori care alta, căci prin ea facem cunoștință cu un sistem de școală pur românesc, adaptat realităților noastre, bazat pe cele mai noi precizări psiho-pedagogice, o recomandăm cu toată căldura, cum recomandăm și un pelerinaj de cel puțin o săptămână la școala pe care ne-o prezintă aceste pagini prețioase.

FLORIAN STĂNIȘĂ

„Pentru inima copiilor”, revista d-lor I. Nisipeanu și T. Geantă, în dorința de a apărea regulat, roagă pe abonați să-și achite abonamentul pe anul acesta; restanțele au fost radlate. Revistele de schimb și cărțile pentru recenzat să se trimită pe adresa secretarului de redacție: *Florian Stănișă, Cioldneștii din deal, jud. Teleorman, of. Boboci.*

BULETINUL ASOCIAȚIEI

Prin numirea d-lui **Gheorghe Bucurică** ca revizor școlar al județului Dâmbovița, rămâne în loc vacant în Comitetul Asociației. Locul va fi complectat cu cel 2-lea succedent ales.

Fiind bine cunoscută activitatea de până acum a d-lui G. Bucurică ca membru în Comitetul Asociației dâmbovițene, ca fost președinte al ei, ca exponat al nostru în Comitetul Central și la congresele generale, Comitetul Asociației crede că se va bucura și de aici înainte de sprijinul și priceperea fostului distins colaborator.

Comitetul Asociației, în ședința dela 20 Ianuarie a. c., a hotărât intensificarea activității culturale, prin înzestrarea bibliotecii cu nouile opere apărute, prin

ținerea conferințelor generale în vacanța Sf. Paști, la care vor fi invitați a conferențiar și 2 din profesori universitari și prin facerea unei excursii în vacanța mare.

În acest scop s'a prevăzut în noul buget, lei 10.000 pentru bibliotecă, 5000 pentru conferențiar și 5000 lei un prim fond pentru prepararea excursiei.

■ Biblioteca Asociației stă deschisă la dispoziția colegilor în orice Joi și Duminică dela orele 9—12 a. m.

■ Deoarece unii colegi ce au luat cărți dela Asociație încă de acum 1 an, și nu le-au înapoiat, s'a luat hotărârea că, o carte luată din bibliotecă, nu poate fi ținută decât 2 luni. După acest timp, urmează a i se reține costul din salariu colegului ce nu a adus-o.

■ În anul 1937-1937 bibliotecă a a-

vut un număr de 112 cititori, care au citit 256 volume.

■ Dăm mai jos catalogul cărților aflate în bibliotecă spre știința colegilor.

Nr. curent	TITLUL CĂRȚII	AUTORUL	Nr. curent	TITLUL CĂRȚII	AUTORUL
1	Poveștea viclei Mele	M. R. Romaniei	51	Doctorul Taifum	Gala Galacțion
2	Zodia Cancerului	M. Sadoveanu	52	Intr'o gară mică	Sidoia Dragușin
3	Nunta D-niței Rucsandra	" "	53	Tragedia lui Lassale	Delavigne
4	Întunecare. vol. I	Cezar Petrescu	54	Viața lui Mihai Eminescu	G. Callănescu
5	Întunecare. vol. II	" "	55	Pe frontul Mărășești	G. Drăgan
6	Apostol	" "	56	Ana Karenina voi. I	Lew. Tolstoi
7	Adela	G. Ibrăileanu	57	Ana Karenina vol. II	" "
8	Crăciunul dela Silvestri	Ionel Teodoreanu	58	Zilele și nopțile unui stud. întârz	Gab. Mihăescu
9	Dincolo de Cotidian	Gr. Căușan	59	Cel șapte frați siamezi	T. C. Stan
10	Cohortele Morții	Al. Laz. Moldovanu	60	Cântec de sirenă	N. Pora
11	Roxana	Gala Galacțion	61	O iubirești	M. Sorbul
12	Ciclu Dragostei	Silvian Lorin	62	Steaua Robilor	H. Y. Stahl
13	Fete și Văduve	Damian Stănoiu	63	Întoarcerea de pe front	Erle M. Remarqu
14	Casa Thuringer	Panait Istrate	64	Femei și Călugari voi. V	Ivan Calincov
15	Biroul de Plasare	" "	65	Frații Karamazov. voi. I	F. Dostolevoschi
16	Smaragda Teodorovna	Const. Stere	66	" " vol. II	" "
17	Vanla Răutu vol. II	" "	67	Viața în studiul Șilind-Naturi	I. Nisipeanu
18	Lutul " III	" "	68	Școala și Orientar Profesiin	Lewenstein
19	Hotarul " IV	" "	69	Personalismul energetic	V. Băncăla
20	Noștalgi " V	" "	70	Pământul Ispitelor	B. Iordan
21	Rusoalca	Gib. Mihăescu	71	Pământ Nou	Gladkow
22	India	M. Ellade	72	Intr'un câmin de d-șoare	A. Odeanu
23	Lumina ce se atinge	" "	73	Opera lui M. Eminescu	G. Callănescu
24	Maltre	" "	74	Regine Incoronate	M. R. Romaniei
25	Înviercaj	Lew. N. Tolstol	75	" "	" " " "
26	Jar	Liviu Rebreanu	76	Fard	I. Masof
27	Opere Complete vol. I	Al. Odobescu	77	În Cântarea mea	D. Botez
28	Opere Complete " II	" "	78	București	M. Damian
29	Baltagul	M. Sadoveanu	79	Pescarii	C. Ardeleanu
30	De vorbă cu Mossolini	Emil Ludvig.	80	Odisea	Omer Lovinescu
31	Revolta în deșert voi. I	T. E. Lawrance	81	Trecute vieți de Doamne voi. I	C. Gane
32	Revolta în deșert " II	" "	82	" " " " voi. II	" "
33	Punlicul din Sahara	Rene Besin	83	Poveștea viclei Mele " II	M. S. R. Maria
34	Viața lui Disraeli	A. Mourois	84	Napoleon	Emil Ludvig
35	Răscala	L. Rebreanu	85	Continentele Iubirii	M. Santo-Domina
36	Răscala	" "	86	Mizerabilii vol. I, II, III, IV	Victor Hugo
37	Conducătorii Europei	Emil Ludwig	87	Mennetul	G. M. Vlădescu
38	Spo edania unui învins	Panait Istrate	88	Chira Chirallina	Hert. P. Istrate
39	Ucenici Sf. Antonie	Damian Stăbolu	89	Nerrautsula	P. Istrate
40	Costia Rlabtev	Ogniev	90	Vedenia	Gib. Mihăescu
41	Erasmus	St. Zweig	91	Eu, Tina și Adam	T. C. Stan
42	Moartea fratelui meu	Gh. M. Vlădescu	92	Nae Nae.	N. D. Cocea
43	Cartea dela San Michele	Axel Munte	93	Pulbere	Rom. Lehman
44	Neastâmpăr	Octav Desila	94	Omul care tace	Laz. Moldovanu
45	Mângăerele Pauterei	M. Sorbul	95	Precursorii	Octav. Goga
46	Mite	E. Lovinescu	96	Apostol	Cezar Petrescu
47	Rumilla	D. V. Barnoschi	97	Luceafărul	" "
48	Amok	St. Zweig	98	Fie rupte din cartea războiu.	Gh. I. Brăteanu
49	Mâl	Issia Răcăciuni	99	Frații Ideri	Mih. Sadoveanu
50	Urechea lui Dionis	V. Monda	100	Cimbărești	C. Stere

Nr. curent	TITLUL CARȚII	AUTORUL	Nr. curent	TITLUL CARȚII	AUTORUL
101	Sanțler	Mircea Eliade	155	Thanatos	Ion Bihuri
102	Ambigena	Octav Suluțiu	156	Viața Spătarului Mălescu	Radu Bonuanu
103	Nuvele inedite	Adevărul	157	Copilăria unui netrebnic	Ion Calugărul
104	Idei Așa pe problem. actual	N. Iorga	158	Carmen Sacculare	Cezar Petrescu
105	Cazul D-nei Predescu	Petre Belu	159	Oameni care au fost vol. I	N. Iorga
106	Scrisoarea primăverii	I. Dumitrescu	160	" " " " " II	" "
107	Se aprind faciile	N. Porsena	161	" " " " " III	" "
108	Republica disperărilor	G. M. Vlădescu	162	Zăcăminte Folcloristice	Al. Dima
109	Dona Alba	Gib. Mihaescu	163	Montaigne	Alice Voinescu
110	Tonche	Ștefan Zweig.	164	Isvorul Alb	M. Sadoveanu
111	Misterele și tehnica Sexualit.	Dr. Prunk	165	De neamul Moldovenilor	Miron Costin
112	Adevărul sexualit.	" "	166	Logodna de primăvara	Giy Chantepleure
113	Idiotul vol. I	F. Dostoevski	167	Apa de primăvară	S. Turgheneț
114	" " " II	" "	168	Lumea dintre Nisip și Stele	S. Calboreanu
115	La Medeleni vol. I	Ionel Teodoreanu	169	Fete de azi	Gh. D. Speranția
116	" " " II	" "	170	Iubire tragică	F. M. Dostolewski
117	" " " III	" "	171	Neamul Șoimăreștilor	M. Sadoveanu
118	Codin	P. Istrate	172	Un petec de pământ	W. Lamert M.
119	Noua ortografie a Ac Române	Chelaru	173	Mă'nșeală	Th. D. Speranția
120	Almanahul ziarelor	Adev. Dimi cața	174	Pe străzile capitalei	Damian Stănoiu
121	O noapte turtunoasă	Zweig	175	Huliganii vol. I și II	Marcea Eliade
122	Criterii și evocări	Gr. Tăușan	176	Descăturare	F. D. Rădulescu
123	Corvin (schite și nuvele)	C. Visarion	177	Focu în Hanul cu Tei vol. I și II	I. Peltz
124	Mamina-Roman	Lasc Moldovan	178	Mamina	Alex. Lasc. Moldov.
125	Fabule	" "	179	Rabbi Hareș Reful	Petru Manliu
126	Ochii Maicii Domnului	T. Arghezi	180	Ochii Maicii Domnului	Tudor Arghezi
127	Huliganii vol. I și II	M. Eliade	181	Romanul Furniceii	Alex. Lasc. Moldov.
128	Șolmi	M. Sadoveanu	182	Moartea la Veneția	Thomas Mann
129	Frații Ideri	" "	183	Menuetul	Gh. M. Vlădescu
130	Mănăstirea Dealu	Pr. Dr. C. Nițescu	184	Normaliștii	B. Jordan
131	Ajută-te singur	S. Smiles	185	Învățătorii	" "
132	Galeria oamenilor politici	Sterie Iamandi	186	În munții neamțului	Colistrat Hogos
133	Cazul Mur zius	Wasserman	187	Pe fontul Mărășești înv. morții	Gabriel Drăgan
134	Sfânta Dreptate	Manolache	188	Săcuducu	M. Dragomirescu
135	Romanul Furnicelor	Lasc. Maldovean	189	El și Ea (doi învățători)	Nicolae D. Marin
136	Turnuri în apă	Telugen	190	Lângă Peleş	Miti Nedea
137	A treia existență	Wasserman	191	România și Războiul Mondial	I. Răsu Alrudeanu
138	Focurile de prim., Flacări toam	Adrian Maniu	192	Renașterea	Comete de Gob.
139	Existența tragică	D. D. Rasca	193	Lăutarii Noștri	Bobulescu
140	Hindenburg	Emil Zudwig	194	Pribeag	Savel V.
141	Olanda	M. Sadoveanu	195	Supra Omul	C. Olteanu
142	Piriu Planina	G. Topârceanu	196	Tragedia Venerică	Dr. Ygrec
143	Uraganul vol. VIII	C. Stere	197	Don Quizote vol. I	Cervantes
144	Pe frontul Mărăș. înv. morții	Gabriel Drăgan	198	Don Quizote vol. II	" "
145	Îțic și trul dezertorului	Liviu Rebreanu	199	Burueni de dragoste	N. Crevedia
146	Neamul Coșofăneșc	D. V. Barnovschi	200	Bismarck	Em. Luwig
147	Păua Plănuia	G. Topârceanu	201	Danton	Herman Wendel
148	Mănăstirea Dealu	Pr. Dr. C. Nițescu	202	Măreșile și am Victoriei	Georges Clemenceau
149	Tezaur Bolnav (Roman)	Petru Manoliu	203	Orig. Soc. a fiului A Comt.	Alex. Claudiau
150	Mirabeau (traducere)	Piere Nezelof	204	Domnișoara Cristina	Mircea Eliade
151	Teze și Antiteze	Camil Petrescu	205	Sunt fata lui I. G. Antim	Coca Farago
152	Cămătură Vestiri (roman)	Tudor Arghezi	206	Un petec de pământ	S. Mogan
153	Optimizmul lui Eminescu	S. Mehedlaș	207	Verzuri Ed. Definitivă	Tudor Arghezi
154	Cum învăță a-și cunoaște țara	Ion Coșma	208	Getica	V. Pârvan
	Măria Sa Mihai		209	Concert din muzică de Bach	H. Papadai-Bengeacu

Nr. curent	TITLUL CARȚII	AUTORUL	Nr. curent	TITLUL CARȚII	AUTORUL
210	Proces	I. Biberii	246	Ion Creangă Opera „ II	„ „
211	Adorata	Romulus Dianu	247	Amintiri Edit. Ilustrată	Ion Creangă
212	Siluețe Literare	Eu leu berg.	248	Sunt Soldat și Călăreț	Neagu Rădulescu
213	Ultimele Siluețe Literare	„ „	249	Ion Creangă	Țimircoș
214	Carnaval Literar	C. Lăteanu	250	Robespierre	Fr. Sieburg
215	Fata din Umbră	Radu Boureanu	251	Inter. Soc. a Religiei și Moralei	Emilian Vasiliu
216	Renașterea	Gobineau	252	Domnul Tudor	C. Ardeleanu
217	Vinul de viață Lungă	N. D. Cocca	253	Țara Noastră	I. Simionescu
218	Salariul	Ch. Gide	254	Ginta Latină	P. Mihaescu
219	File rupte din cartea răz. b.	Gh. I. Brătianu	255	Trei Titanii	Emil Ludovig
220	Hotel Maidan	Stoian G. Tudor	256	St. Winifred	Dean Farar.
221	Memorial	Mih. Ralea	257	În Tartaria	R. P. Huc.
222	Critice vol. III	Eug. Lovinescu	258	Fabrica de oameni noi	Aija Rachmanova
223	„ „ V	„ „	259	Metodica Istoricii	I. Nisip. și T. Geantă
224	„ „ VI	„ „	260	Metodica	D.tru Teodosiu
225	„ „ VII	„ „	261	Realizări Șc. Active	Tr. Belcescu
226	„ „ X	„ „	262	Călăuza Învățătorului vol. I	Tr. Pețanca
227	Italia Modernă	Ramiro Certiș.	263	„ „ „ II	„ „
228	Revizori și Inspectori	B. Iordan	264	Problemele Pedag. Românești	Iosif Gabrea
229	Probleme de Educație	M. B. Palade	265	În China R. P. Huc.	R. P. Huc.
230	Doamna Elena Cuza	Lucia Bors	266	Bengali	Francisc Brovoș
231	Valoarea Rațiunii	Petre Suci	267	Șarpele	M. Ellade
232	Nimic despre Japonia	Neagu Rădulescu	168	Din viața fam. I. B. Brătianu	Sab. Cantacuzino
233	Pagini de Ist. și Crit. Lit	I. E. Toronțiu	269	Studii și Probleme	Gh. Bronzetti
234	Educația Morală prin Lecturi	I. Mihaescu	270	Gol	Gh. M. Vlădescu
235	Critice 1866-1907 vol. III	T. Maiorescu	271	Amintirile unui învățător	Ștef. Filon
236	„ 1866-1907 „ II	„ „	272	Fii om de caracter	Smiles
237	„ „ I	„ „	273	Orașul Amintirilor	Eug. Herovanu
238	Studii Critice	I. Gherca	274	Fabiola (Bis. din Catacoub.)	Car. Wisman
239	N. Mile cu Spătaru	T. Moșoiu	275	O fată singură	I. Teleajen
240	Sociologie Generală	P. Andrei	276	Fortul No. 13	Drg. Protopescu
241	Antologie Pedagogică	Gh. Antonescu	277	Tigrii vol. I	„ „
242	Ion Creangă vol. I	Lucian Predescu	278	„ „ II	„ „
243	„ „ „ II	„ „	279	Orașe din România	I. Simionescu
244	Consid. Istor. Rom. Ev. Mediu	Au Sarcedoșianu	280	Isvor țara salciilor	M. Bibescu
245	Ion Creangă Viața vol. I	Lucian Predescu	281	Istoria Românilor	C. Giurăscu

BULETINUL CERCULUI DE STUDII

Sedința festivă de deschidere a Cercului de Studii a avut loc Joi 20 Ianuarie a. c., sub președinția d-lui Grigore Mărgulescu revizor școlar.

Au luat parte an număr însemnat de membrii din Târgoviște și iadef. Deschizând sedința oregedintele Cercului arată că, îmoliniindu-se 4 ani dela înființarea lui, crede de cuviință să reînviască apelul făcut acum 4 ani pentru a se bacura

mai ales de atenția autorităților care nu au dat îndeajuns concursul bănesc. Cercul are nevoie de nume mari pentru complectarea aporatelor și mai ales a bibliotecii care ar vrea să devină bibliotecă publică deoarece un oraș ca Târgoviște cu un trecut atât de glorios din toate punctele de veac nu are încă o bibliotecă pusă la dispoziția publicului. Aduce mulțumiri

Asociației Învățătorilor care în cursul celor 4 ani a donat 6000 lei, Băncii Învățătorilor și d-lui Irimescu-Cândești, care a dat personal 2000 lei, la înscrierea ca membru.

Din partea Asociației d-l Buică Ionescu vice președinte și casier, asigură Cercul de tot sprijinul.

D-l D. Platon-Văcărești din partea colaboratorilor Cercului, arată în linii generale înfăptuirile Cercului în cei 4 ani și a dăce mulțumiri d-lui Gr. Mărgulescu care este primul înfăptuitor din țară a

unui Cerc cu astfel de preocupări de studii psihologice cu colaborarea învățătorului.

D-l G. M. Ionescu-Târgoviște dă câteva îndrumări pentru programul de viitor.

* * *

Prima ședință de lucru va avea loc Joi 24 Februarie ora 5 p. m., când va conferența d-l Damitra Platon-Văcărești, despre: „Însensul istoriei și metodelor ei în spiritul școlii active”.

BULETINUL REVIZORATULUI

Nr. 67922/937.

Copie după Decizia Nr. 210137 din 17 Decembrie 1937.

DECIZIUNE

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Educației Naționale.

Având în vedere dispozițiunile legii învățământului primar cu privire la funcționarea școlilor primare în comunele cu populație de altă limbă decât limba română.

Având în vedere interesele și bunul mers al învățământului la școlile primare din aceste comune.

DECIDEM:

Art. I. În comunele cu populația curat germană învățământul primar (grădini de copii, școala primară cl. I—VII) se va preda în limba germană cu excepția limbii române, istoriei, geografiei României și drept civic, care se vor preda în limba română, conform programei de învățământ și orarului școlar. Dispozițiunea aceasta se aplică la toate școlile germane ai căror învățători și învățatori și învățătoare cunosc suficient limba română ca să poată preda materiile de învățământ prevăzute la art. I și în limba română, cu începere dela 8 Ianuarie 1938.

Art. II. La școlile primare germane de stat ai căror învățători nu cunosc suficient limba română să poată preda în românește materiile de învățământ naționale, precum și la acea la care

funcționează învățătorii români care nu posedă cunoștințele limbii germane astfel ca să poată preda învățământul în limba maternă germană, Inspectoratele școlare sunt obligate ca până la 1 Aprilie 1938, data legală a transferărilor să alcătuiască tablouri și să facă propuneri de mutarea învățătorilor care nu cunosc limba germană și să declare vacante posturile de învățători dela școlile germane și ocuparea lor prin transferări sau numiri cu învățători cari cunosc limba germană.

Art. III. În școlile primare de stat germane cu învățătorii germani cari nu cunosc suficient limba română ca să predea în românește materiile de învățământ naționale, se vor numi învățători români.

Art. IV. La școlile primare de stat în care se găsesc cel puțin 50 de elevi germani, se va înființa o secție germană cu un învățător care cunoaște limba germană.

Art. V. Transferările și numirile de învățători germani ca titulari la posturile de învățători dela școlile germane, se vor face dintre învățătorii actuali titulari din învățământ cari cunosc limba germană și dintre învățătorii cu diploma de capacitate dela examenul special ce se va institui de minister, pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlile germane.

Art. VI și ultimul. Domnul Director al învățământului primar, va aduce la îndeplinire dis-

pozițiile prezentei decizii.

Data astăzi 11 Decembrie 1937.

Ministru, ss. Dr. C. Angelescu

Nr. 66608, 67202, 67189, 67188, 67152 din 17 Dec. 1937.

Copie depe ord. Minist. Nr. 201549/1937, înregistrat la Inspectorat Nr. 66608/1937.

Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul prin Decizia Nr. 201549/1937, fixează pentru examenul de înaintare de gr. II al învățătorilor, care urmează să se țină la 1 Aprilie 1938, pentru proba orală a candidaților învățători și învățătoare, lucrarea „Oameni aleși, români și streini” de I. Simionescu, profesor universitar și membru al Academiei Române, iar pentru învățătoarele conducătoare de grădini de copii fixează lucrarea „Idei noi despre copii” de Alfred Binet.

Comunicați celor în drept.

Copie depe ord. Minist. Nr. 209110/1937, înregistrată la Insp. sub Nr. 67202/1937.

Vă rugăm a lua măsuri ca învățătorilor detașați la școlile românești din Banatul Jugoslav, să li se plătească imediat până la zi, cota de 25% din salariile dela catedra de titulari, plus gradațiile la care au dreptul.

Copie depe ord. Minist. Nr. 109647/1937, înreg. la Insp. sub Nr. 67189/1937.

Ministerul este informat că sunt învățători, care își părăsesc posturile și pleacă în județ în acțiuni de propagandă politică militantă. Vă punem în vedere că este cu desăvârșire interzis învățătorilor să-și părăsească posturile și școlile fără concediul aprobat. Cei pe care îi veți găsi în situația de mai sus, îi veți ancheta de urgență și raporta telegrafic Ministerului, spre a se lua măsurile disciplinare cuvenite.

Copie depe ord. Minist. Nr. 209261/1937, înreg. la Insp. sub Nr. 67188/1937.

Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul a dispus să nu dreptul să facă inspecții speciale învățătorilor, numai inspectorii repartizați pe județe prin decizia Nr. 123848/1937. ceilalți inspectori școlari cu delegație nu au dreptul să facă inspecții speciale, iar cele făcute dela Septembrie a. c. nu li se iau în considerație.

Dispoziții a comunica de urgență atât inspec-

torilor școlari cari au dreptul, cât și celorlalți cari n'au dreptul să facă inspecții speciale.

Copie depe ord. Minist. Nr. 209111/1937, înreg. la Inspectorat sub Nr. 67152/1937.

Avem onoare a vă încunoștiința că Ministerul a dispus să vegheți să nu se primească în învățământul primar, învățătorii români, cetățeni jugoslavi, cari au obținut diploma de școală normală în România, deoarece acești învățători trebuie să se inapoieze să funcționeze la școlile române din Jugoslavia.

Nr. 67923, 67918, 67880/1937.

Copie depe ord. Minist. Nr. 208996/1937, înreg. la Insp. sub Nr. 67923/1937.

Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul prin Decizia Nr. 208996/1937, delegă pe d-l C. Neicu, inspector școlar de circumscripție la județele R. Sărat și Putna, inspector școlar de circ. la județele Constanța și Caliacra, pe tot timpul concediului d-lui inspector școlar Al. Stoian.

Copie depe ord. Ministerului Nr. 100355/1937, înreg. la Insp. la Nr. 67880/1937.

Avem onoare a vă face cunoscut, că în urma avizului Nr. 4848/1937, al Consiliului Inspectorilor Generali primari, Ministerul a aprobat o normă unitară de urmat, după cum se arată mai jos cu privire la elevi cari urmând primele 3 clase secundare teoretice sau practice, nu pot să le termine și n'au implinit 16 ani, sunt obligați conform art. 59 din legea învățământului primar, să frecventeze ultimele trei clase corespunzătoare ale acestui învățământ.

Acești elevi vor frecventa la cursul primar astfel:

Elevul cu o clasă de școală secundară promovat, va urma în clasa VI-a primară.

Elevul care a promovat cl. II secundară, va urma în clasa VII primară.

Cel ce nu a trecut clasa II a școlii secundare va urma clasa V-a primară.

Cel ce nu a trecut clasa I a școlii secundare va urma în cl. V-a primară.

Cel ce nu a trecut clasa II a școlii secundare va urma clasa VI primară, iar cel ce nu a trecut clasa III-a a școlii secundare, va urma clasa VII-a primară.

Aceste dispozițiuni vă rugăm a le comunica și revizoratelor școlare respective.

TIPOGRAFIA „DĂMBOVIȚA”

FONDATA ÎN ANUL 1898

SE EXECUTĂ: CĂRȚI DE
VIZITE, CĂRȚI DE ADRESĂ
OU NOTĂ, SCRISORI ȘI
PLIURI CU FIRMA, NOTE
DE COMENZI, CRICE FEL
DE ETICHETĂ, LISTE DE
BUCATE, REGISTRE, CIR-
CULARI FACTURI, MEMO-
RANJE, PROCURI, CHI-
TANȚIERE, STATE, CI-

TĂȚII, CONTRACTE, TRA-
TE, BORDEROURI, AVIZE,
RECLAME ÎN DIFERITE
CULORI, BROȘURI, TEZE,
ANUNCIURI, PLACARDE
BILETE DE MUNTĂ ȘI LO-
CODNĂ, DEVIZE, CECURI,
BILETE DE TEATRU, JUR-
NALE, REVISTE, LEGĂTO-
RIE DE CĂRȚI, ETC. ETC.

TÂRGOVIȘTE

STRADA REGELE CAROL II Nr. 70

Domnul Invațat

Comuna

Județul Dâmbovița